

Türkiye'de İlk ve Tek ÖĞRETMENİM

• Derginin Basın İlan Kurumu Üyesidir • Derginin Basın Konseyi Üyesidir • Kurucusu: Adnan GÜNDÜZ

Stylaci, Mecleki, Edebi, Yaygın, Güreli Dergi ARALIK 2017 - Yıl 10 - Sayı 112 - Fiyatı 8.95 TL

Bu Yayın Organı Basın Meslek İhtisapına, Uymaya Kamuyu Önünde Söz Vermişti.

Dergisi

TÜRKİYE ÜSTÜN ZEKÂLILARININ LİFDER FARKINDA

Yeni Dönem Başladı

TÜRKER olarak, uzmanlarımız tarafından organize edilen BBT, çocukların zihinsel, fiziksel, duygusal, sosyal ve ruhsal alanlarda değerlendirilip, rehberlik yapmayı sağlayan "BENİM BÖTÜNGÜYLE TANIMA PROGRAMI"nın kısa adıdır.

Uygulanan BBT Programları

- BBT Çelişim Testi (0-3 Yaş)
- BBT St-Binet Testi (2-6 Yaş)
- BBT Wisc-r Testi (6-16 Yaş)
- BBT CAS Testi (5-17 Yaş)

**BENİM
OYUNUM
BENİM
TERAPİM**

PROJESİ

boğaziçi

müzik akademisi

KURSTAN İLERİSİ

5 ŞUBAT 2016 YILINDA YELİZ DEMİRKAYA TARAFINDAN KURULAN BOĞAZIÇI MÜZİK AKADEMİSİ, TAMAMI KONSERVATUVAR MEZUNU VE AYNI ZAMANDA MÜZİSYENLİK KARIYERİNE DEVAM EDEN HOCALARIYLA HER YAŞTAN AMATÖR VE PROFESYONEL ÖĞRENCİLERİNE EĞİTİM VERMEKTEDİR.

KUBİLAY KAN DİREKTÖRLÜCÜNDE

Tamamı konservatuar mezunu hocaların yönetiminde tüm yaş gruplarına eğitimlerimiz devam ediyor.

DERSLERİMİZ

Piyano
Flüt
Batari
Klarnet
Trompet
Keman

Perküsyon
Şan
Saksafon
Gitar
Elektro Gitar
Bas Gitar

Jazz Armonisi
Jazz Piyano
Vokal Koçluğu
Armoni
Solfej
Çello

ve Konservatuara Hazırlık

www.bogazicimuzikakademisi.com

f bogazicim

ig bogazicimuzikakademisi

0216 356 87 57 - 0530 602 47 57

Bağdat Cad. İskele Sokak No.4/6 Cadebostan - Kadıköy

YÜZ KİŞİYE

%100
BURŞ

BURSLULUK SINAVI

23-24 Aralık 2017

Cumartesi - Pazar

3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf
öğrencilerinin katılımına açıktır.

ERA KOLEJLERİ

Yeni Çağın Çocuklarına

444 4 385

www.erakolejleri.com

İÇİNDEKİLER

- 3 İSTANBULA HOŞ GELDİN ÖĞRETMENİM
- 4 BENİM OYUNUM BENİM TERAPİM PROJESİ
- 8 TÜRKİYE ÜSTÜN ZEKÂLILARININ FARKINDA
- 12 KİMLİK KARTI İBRA EDEN HERKEŞ HİZMETİMİZDEN FAYDALANABİLİR
- 14 MESLEK ÜSESİ MEMLEKET MESELESİ
- 18 SANAT VE SANATÇI MUTLAKA DESTEKLENMELİ
- 20 ÇOCUĞU EN İYİ ÖĞRETMENİ BİLİR
- 22 SAĞLIKLI İNSANLAR İÇİN ÖNEMLİ OLMAYAN, ENGELLİ BİREY İÇİN NİMETTİR
- 25 BURAK AKYÜZ İLE ROMANI, KÖY ENSTİTÜLERİ VE TİYATRO EĞİTİMİ ÜZERİNE
- 26 ÖĞÜNLER ARASI DENGEEYİ ÇOK ÖNEM VERİYORUZ
- 28 SORUNUNU BİLMEDİĞİNİZ ÇOCUĞU HEMEN YAFTALAMAYIN!
- 30 SADECE BİLÜNDİK DİLLER DEĞİL, FARKLI DİLLERLE DE ÇALIŞMAYI SEVİYORUZ
- 32 BÜYÜK KONUŞTUĞUM HER ŞEY BAŞIMA GELDİ

ÖĞRETMENİM

Aralık 2017 - Yıl 10 - Sayı 112
ULUSAL - Süreli

Dergimiz Basın İlan Kurumu Üyesidir.
Dergimiz Basın Konseyi Üyesidir.

İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Adnan GÜNDÜZ

Genel Müdür ve Koordinatör: Barış KIVILCIM

Genel Sekreter: Ayşe Özdemir

Kültür Sanat Edebiyat Müdürü: Fatma GEÇER

Reklam ve Halkla İlişkiler: Rıza KADAK

Genetik Tasarım: Feride YAMURLUOĞLU

Hukuk Müşaviri ve Danışmanı: Acı Alper ÜLÜKÜ

Baskı: Yedigöller

Teknik Hazırlık: Öğretmenim Dergisi Teslimat

Adres: Yavuz Selim Cad. Eten Algi Apt. No:114 Fatih İstanbul

Tel: (0212) 531 02 05 - 08 M: 0543 961 64 61

www.ogretmenimdergisi.com

info@ogretmenimdergisi.com - ogretmenimdergisi@gmail.com

ogretmenimdergisi@mytel.com

f / ogretmenimdergisi

/ ogretmenimdergisi

/ c.ogretmenimdergisi

Abonelik Koşulları

Teknik Yıllık Aboneli: 200,00 TL

Banka Hesap Numaraları

Öğretmenim Dergisi & Adnan Gündüz

Türkiye İş Bankası Yavuz Selim Şubesi: 1079-0369823

Türkiye İş Bankası İBAN: TR21 0006 4000 0011 0790 3656 23

Deniz Bank Etiler Şube Kodu: 4830 Hesap No: 13668000-351

Deniz Bank İBAN: TR27 0013 4000 0139 8809 0000 01

Bu yayın organı, Basın Meslek İhtilalleri uymaya kamuoyu önünde söz vermiştir

Adnan Gündüz
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü

Öğretmenler Günü Özel Sayımız İçin Sonsuz Teşekkürler

Öğretmenler Günü Özel sayımızın geleneksel hale geldiğini söylememek gerek yok sanırım. Her yıl Kasım sayımız bizim Öğretmenler Günü özel sayımız.

Bu özel sayımızda bir öğretmen olarak ben yazı yazmıyor en az benim kadar öğretmenliğe sevdalı öğretmen yüreğine sahip kalemler hem bu sütunu hem de sayfalarımızı açıyoruz. Bizim bu geleneksel tavrımızı ve düşüncemizi bilen dostlarımız ve okurlarımız da biz duyurmasak bile o kadar çok şiir-söyleşi-haber ve düşünce yazısı gönderiyorlar ki bazılarını sayfalarımız el vermediği için yer veremiyor ve bunun üzüntüsünü de yaşıyoruz.

Öğretmenler günü için arkadaşımız Reha Kadak aracılığı ile dergimize gelmiş bir şiiri kendi sütunuma alıyor ve yazı-haber ve eserlerini bize gönderen tüm okur ve abonelerimize bir kez daha sonsuz teşekkürlerimi sunarken öğretmenlerce duyularla kalın hoşçakalın diyorum.

ÖĞRETMEN

Anadan babadan daha da yakın,
Gelmemiş geçmişim özüm öğretmen,
Ne yapsak ödenmez o kutsal hakkın,
Sevgi ateşin de közüm öğretmen.

Yedi bölge yurdum, gündüzüm, gecem,
Saf, temiz, düzenli, dürüst secerem,
Kitabım, romanım, şiirim, hecem,
Dilimden düşmeyen sözüm öğretmen.

İl, ilçe, kasaba, bucağım, köyüm,
Davul, zurna, sazım, kavalım, neyim,
Hayattaki varım, çoğum, her şeyim,
Elim kolum, iki gözüm öğretmen.

Geleceğe ıyık, tüm gençlere kan,
Unutmaz adımı bu iki cihan,
Atatürk önderi, çağdaş, çalışan,
Dünyada rakipsiz bizim öğretmen.

Tekin KILIÇ

Öğretmenler Günü Dolayısıyla İstanbul'daki Öğretmenlere Kucak Açıldı İstanbul'a Hoş Geldin Öğretmenim

Öğretmenler Günü dolayısıyla İstanbul'daki öğretmenlere İstanbul'un en üst yönetim kademesinden kucak açıldı.

Düzenlenen "İstanbul'a Hoş Geldin Öğretmenim" programına, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Mevlüt Uysal, İstanbul Vali Yardımcısı Ahmet Hamdi Usta, İstanbul Millî Eğitim Müdürü Ömer Faruk Yelkenci, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi Başkanı Samet Ağırbaş ve öğretmenler katıldı.

İstanbul Valisi Vasip Şahin, "Başka hiçbir medeniyette bir harf öğretmenin kölesi olmak yoktur. Bu da medeniyetimizin ve inancımızın öğretmene vermiş olduğu değer ve itibardır." dedi.

İstanbul'un hem alim hem de muallim olduğuna dikkati çeken Şahin, İstanbul'un insana doğumundan ölümüne kadar hep bir şeyler verdiğini kaydetti.

Vali Vasip Şahin, İstanbul'un her köşesinde bir bilginin gizli olduğunu ifade ederek, öğretmenlere görev yaptıkları sürede İstanbul'dan maksimum derecede faydalanmaları tavsiyesinde bulundu.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Mevlüt Uysal da İstanbul'un her dönem ilgi odağı olduğunu ve her gelenin kentten ayrılmak istemediğini söyledi.

İstanbul Millî Eğitim Müdürü Ömer

Faruk Yelkenci, "Öncelikle bütün öğretmen arkadaşlarımızın öğretmenler gününü kutluyorum. Bugün burada ev sahipliğiyle öğretmenleri düşünen bu nazik davetiyeyle öğretmenlik mesleğinin müstesna yerini tebarüz ettiren başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız ve Gençlik Meclisi Başkanımız ev sahipliklerinden dolayı teşekkür ediyorum. Her zaman, her vesileyle, her programda ve eğitim her sürecinde yanımızda duran, aramızda duran Sayın Valimiz'e de huzurlarınızda teşekkürü bugün vesilesiyle bir borç biliyorum." dedi.

Öğretmenlik dünyanın en kadim mesleklerinden, en kutsal mesleklerinden bir tanesidir diyen Yelkenci, şöyle konuştu:

"Belki de medeniyet tarihiyle öğretmenliğin tarihi eş zamanlıdır demek yanlışız olmayız. Rahmetli Aliya İzzetbegović'in o güzel, o şık tabiriyle söyleyecek olursak; 'Yeryüzünün öğretmeni olabilmek için, gökyüzünün öğrencisi olmak gerekir.' Bu da bize öğretmenlik

mesleğinin ne kadar kutsal ve ne kadar kadim bir meslek olduğunu göstermektedir. Meslekte 25. yılını tamamlamış bir meslek büyüğünüz olarak sizlere özellikle ve önemle şunu tavsiye ederim ki: Biz öğretmenlerin mesleği öğrencilere şekil vermek değil, onları inşa etmek değil; onların kendilerine doğru şekil vermesine, öncelikle kendilerinin arifi olup, kendilerini doğru inşa etmelerine yardımcı olmaktır."

Öğretmenlik mesleğinin çocuklarımız, öğrencilerimize mucirred kılavuzluk yapmak demek olduğunu vurgulayan Yelkenci, "Öyleyse bize düşen onların önünü açmak, onların istikametini doğrultmak ve bu mesele ile onlara yardımcı olmak bizim en birinci görevimizdir." şeklinde konuştu.

Yelkenci, "Bu duygu ve düşüncelerle tekrar bu programı düzenleyen ve davet eden İstanbul Büyükşehir Belediyemize teşekkürlerimi iletiyorum. Bu hafta münasebetiyle öğretmenliğimizi kutluyorum." sözleriyle konuşmasını tamamladı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi Başkanı Samet Ağırbaş da da öğretmenlere hitap ettiği yemelik etkinliğinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kent Orkestrası Türk Sanat Müziği eserleri seslendirdi.

İz yeri komşumuz Ahmet Ulu'nun oğlu Mehmet ve gelini Kübra'ya bir ömür boyu mutluluklar dileriz...

Avcılar İlçe Milli Eğitim Müdürü Emin Engin:

Öğretmenim Dergisinin bu sayısında Avcılar İlçe Milli Eğitim Müdürü Emin Engin'le görüştük. Öncelikli hedeflerinin iyi insan yetiştirmek olduğunu vurgulayan Engin'le öğretmenlik mesleği ve Avcılar ilçesinde okullarda yürütülen projeler hakkında konuştuk.

*"Eli öpülesi öğretmenler, hepsi çok değerli insanlardır"
"Topluma iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirmek önemli"*

BENİM OYUNUM BENİM TERAPİM PROJESİ

İstanbul büyük bir mega kent. İstanbul' da görev yapan tüm ilçe müdürlerimiz eğitim adına çok güzel işlere imza attılar, anıyorlar. Halaf olan selefinin taşıdığı bayrağı daha öteye taşımak ister. Bu anlayış doğrultusunda, ilçe milli eğitim olarak bizler de bayrağı daha öteye taşıma adına faydalı işler yaptık ve yapmaya da devam ediyoruz.

Biz "Bir de iyi insan yetiştirmek lazım topluma" diyerek eğitim ayağı üzerine daha çok eğilerek buna yönelik çalışmalar yaptık. Geçen yıl İSTKA (İstanbul Kalkınma Ajansı)'dan bir projemiz hibe aldı. "Benim Oyunum Benim Terapim". On mahallede oyun terapi sistemini kurduk. Bunlar İSTKA'dan alınan hibeyle kuruldu. Normalde Uzman Psikolog tarafından seans: 300 veya 400 TL ye verilen terapiyi, öğrencilerimize ücretsiz olarak sunduk. Bir oda oluşturduk oyuncaklar yerleştirdik. Psikologlar, sınıf içinde birtakım iletişim sorunları olan, arkadaşlarıyla kavgaya eden, konuşamayan, kendini ifade edemeyen öğrencileri

o odalara aldılar ve üç dört seansta çocuklarda inanılmaz değişimlerin yaşandığı gözlemlendi.

ÖZELLİKLE TÜBİTAK PROJELERİNE ÖNEM VERİYORUZ

İyi insan olmayı idealize etmek gerekiyor ancak bunun temelinde bilimsellik olmalı. Matematikte istenilen düzeye gelebilmek için, herkes bir şeyler yapmaya çalışıyor. Biz Avcılar' da Bununla ilgili öncelikle AVMATO (Avcılar Matematik Olimpiyatları) kulübünün kurulmasını sağladık. Belli aşamalarda uygulanan sınavlarla tespit ettiğimiz matematik alanına yakın öğrencileri, 5 inci sınıftan itibaren eğitime aldık. Sadece ilçemizde bulunan öğrencilere değil, diğer ilçelerdeki öğrencilerimize de bu hizmeti sunduk. Buradaki nihai hedefimiz öğrencileri TÜBİTAK(Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) 'a

hazırlamak. Daha 2 sene olmasına rağmen bu çocuklarımız, Türkiye'nin değişik yarışmalarında dereceleri aldılar. Bu sene yapılacak olan TÜBİTAK matematik takımına, Türkiye'den 20 kişi seçiliyor. Avcılar'dan üç öğrencimiz bu kampa alındı. Şimdi Aralık ayında bunların sınavları olacak ve biz inanıyoruz ki bu iki öğrencimiz ilçemize başarılarla dönecekler. Bunun dışında okullarda yapılan her güzel şey; bir etkinliktir, projedir. Bir okulumuzda "Öğretmenime öğretiyorum" projesi uyguladık. Öğrenciler iyi bir enstrüman çalışırsa onu öğretmesine öğretiyor. Çocuğun İngilizcesi iyi ise İngilizce bilmeyen öğretmenine İngilizce öğretiyor. Fizyolojik ve fiziksel engelli, hareket kısıtlılığı yaşayan öğrencilerimizi 360° kamera ve VR gözlük kullanarak sanal gerçeklik ortamında sınıf arkadaşları ile bir araya getiren "Sınıfta Ben de Varım" projesi, "Engellere Değer, Hayata Değer", "Sanat çocuğun oyunudur" gibi projeler de farklı okullarımızda uygulandı. Fakat özellikle TÜBİTAK projelerine önem veriyoruz.

"HALKA HİZMET HAKKA HİZMETTİR"

"MESLEĞİMİZDE TEK BİLMEMİZ GEREKEN ŞEY İLETİŞİM"

Çocukluğumdan beri hep öğretmen olmak istemişimdir. Rahmetli anneannemin benim torunum öğretmen olacak temennisiyle öğretmen olmak isteyen ve bu hedefine ulaşmış biriyim. Öğretmenlik bir insanın, bir öğrencinin gönlüne girip orayı fethetme işidir. Bizim mesleğimizde tek bilmemiz gereken şey, iletişim. Kanunlar, madde-

ler, yönetmelikler bunların hepsi önemlidir. Bunların hepsini değişik yollarla çok çabuk öğrenebilirsiniz fakat iletişimde bulunmadan eğitim öğretimi yapmak imkansızdır. Sadece eğitim öğretimi olarak değil insan ilişkilerinde yaşanan her sorunun en önemli çözüm yolu iletişimidir. Biz burada şu inançtayız: Halka hizmet, Hakk'a hizmettir. Biz devleti temsil ediyoruz. Devletin güler yüzünü göstermemiz gerekiyor. Ahmet Vefik Paşa'nın Bursa Valisiyken yaşadığı bir olay benim devlet anlayışında prensibim olmuştur.

Pazarda gözlüğünü kaybeden bir kadını gelip valilikte gözlüğünü araması ve orada ki görevlilerin bizim yapacağımız bir şey yok diyerek kadını göndermeye çalışması. Ancak Ahmet Vefik Paşa o kadının gözlüğünü buldurur daha doğrusu ona yeni bir gözlük aldırır ve kadına teslim edilmesini sağlar. Görevliler neden bunu yaptın dediğinde "O kadını devlete güvenmiş gelip gözlüğünü valilikte arıyorsa bizim o kadının devlete olan inancının devam etmesini sağlamalıyız." diyor.

Bence devlet böyle bir şeydir. Biz her gelen insana hizmet sunmak durumundayız. Benim özel hayatımda da böyledir. İnsanlara yardımcı olmak, bir sorunu gidermek bana manevi haz verir.

"OKUL İHTİYACIMIZ VAR AMA ARSA BULAMIYORUZ"

İşlevsel olarak okul ihtiyacımız var ama arsa bulmada sorun yaşıyoruz. Son zamanlarda devletimiz yeni okul yapımı konusunda hassas. Tüm olanaklarını bu yönde seferber ediyor.

Sınıfta Ben de Varım

Fizyolojik ve Fiziksel engelli, hareket kısıtlılığı yaşayan öğrencilerimizi 360° kamera ve VR gözlük kullanarak sanal gerçeklik ortamında sınıf arkadaşları ile bir araya getiriyoruz.

Ancak biz arsa üretemiyoruz. Bu anlamda en büyük problemimiz bu. Okullarımızın yarısında tam gün eğitim, diğer yarısında ise ikili eğitim yapıyor. Yeşilkent mahallesinde arsa sorunumuz var. Burada nüfusu 4 bini geçen okullarımız var. Bu bölgede 50 kişilik olan sınıflarımız var; ama diğerleri ortalama 30 kişilik..

İLİM BİLMEYEN, KENDİNİ BİLEMEZSİN

İyi insan yetiştirmek önemli. Bir kimyacı yetiştirirsin; ama bu bilgi insanlara zarar vermek için kullanılırsa o eğitimin benim için hiçbir yararı yoktur. "İlim, ilim bilmektir/İlim kendin bilmektir" der Yunus. İlim bilmeden, kendini bilmezsin. Bizim önce iyi insan, iyi vatandaş yetiştirmemiz lazım. Kendine ve çevresine saygılı, şükretmeyi bilen, birisine çarptığı zaman özür dileyen insanlar yetiştirmemiz önemli. Öncelikli hedefimiz bu olmalı. Matematik, Türkçe, kimyanın yanında iyi insan olmayı öğretmek amacımız olmalı. Bizim harika bir medeniyet geçmişimiz var. Doğru işler yaparsak dünyanın en güçlü ülkesi olmaya aday ülkemiz.

"KAYMAKAMIMIZ UYUŞTURUCU KONUSUNDA ÇOK HASSAS"

Kaymakam'ımızla çok uyumlu çalışıyoruz. Bütün etkinliklerimizi beraber yürütüyoruz. Yine Sayın Kaymakamımız Hulusi DOĞAN'ın yönlendirmesiyle BATEM (Bağımlılık Tanı ve

Tedavi Merkezi) adında uyuşturucu kullanımının önlenmesi için merkezler kuruldu. Kaymakamımız eğitimle ilgili her konuda bize destek oluyor. Bu bizim için bir şans.

"ÖĞRETMENLER KİLİT İSİMLERDİR"

İlçemizde 60 okulumuz ayrıca 3 adet kurumumuz var. Özel okullarla bu rakam 133 adete ulaşıyor. 73 bin öğrencimiz 3 bin öğretmenimiz var. Makamında kapı, kapalı durmaz, öğretmenlerimiz istedikleri zaman gelip benimle ya da şube müdürlerimizle rahatlıkla görüşebilirler. Öğretmenler kilit isimlerdir. Bizim olmazsa olmazımızdır. Öğretmenlerimin çoğunda benim telefonum vardır randevusuz da gelse görüşme imkanı bulurlar, kapıda bekletilmezler. Önümüzdeki aylarda ciddi bir çalıştay yapmak istiyoruz. Türkiye'de öğretmen algısı ve öğretmene saygı anlamında. Çünkü bana göre öğretmen, eli öpülesi insandır. Yolda geçen herkesin saygı, hürmet göstermesi gereken bir insan olması gerekir; ama biz maalesef bu saygınlığımızı günden güne kaybediyoruz. Zaman zaman televizyonda çıkan haberler ve olaylar bütün bir eğitim camiasına mal ediliyor. Biz çok kalabalık bir toplumuz, içimizden tabii ki tek tük olumsuz karaktere sahip insanlar çıkacak. Geçen yıl "Söyleyecek sözüm var" diye bir projeye başladık. İlçemizde her ay her okuldan bir öğretmen çağırarak, ilk toplantımıza herkes "Ne gideceğim ne konuşacağım

ki" anlayışıyla katıldı. İkincisinde öğretmenler kendileri gelmek istedi. Bu yıl yine devam ediyor. Ben; şube müdürlerimizle, meslektaşlarımızın dertlerini, sorunlarını her konuda dinliyoruz. Bu, bizim için çok güzel bir yenilenme fırsatı oluyor. Meslektaşlarımızın önerilerini ve tekliflerini her şeylerini dinliyoruz.

"HER OKULDA PROJE KOORDİNATÖRÜ OLARAK BİR ÖĞRETMENİMİZ YA DA MÜDÜR YARDIMCIMIZ BULUNMAKTA"

Bizim bir proje ekibimiz var teşkilat şemasında özel büro olarak geçiyor. Bizim ilçemizden de üç kişi, eski adıyla ARGE denilen özel büroda görevlendirildi. Bu üç kişi ile araştırma ve geliştirme projelerimizi yapıyoruz. Geçen yıl Ömer Seyfettin Ortaokulumuzla Ömer Seyfettin günleri yaptık. Ömer Seyfettin'i ve hikâyelerini anlatan etkinlikler yaptık. Süleyman Nazif Anadolu Lise- mizle akademisyenlerin katıldığı Süleyman Nazif'i ve hayatını anlatan bir panel düzenledik. Üniversiteler teşekkür etti. Bu yıl

tekrar onu yapacağız. Bu okulumuzda Süleyman Nazif Kırcahanesi açıldı. İlk önce çok tepki çekti, okey oynanan bir yer sanıldı. Oysa kıraat Arapça kökenli bir kelimedir ve okumak demektir. Biz zaman içerisinde bunu değiştirmişiz, sadece kağıt oyunu oynanan yer olmuş. Biz ilçemizde tüm proje ayaklarını özel büro ekibimizle yapıyoruz ve bu arkadaşların özel okul ve devlet okulu hepsini dolaşıyorlar. Hangisinde bir proje varsa orada okul proje ekibiyle toplantılar yaparak projenin tüm aşamalarını netleştiriyorlar. Her okulda proje koordinatörü olarak bir öğretmenimiz ya da müdür yardımcımız bulunmaktadır.

"SINAV SİSTEMLERİ DEĞİŞİYOR AMA DEĞİŞMEYEN TEK BİR ŞEY VAR; O DA ÇALIŞMANIN GEREKLİLİĞİ"

Eğitim sadece kitap okumak demek değildir. Hayatın her alanında bu etkinlikler olmalıdır. Eğitim bu ülkenin en önemli sorunu. "Eğitimde durmadan değiştirildikler oluyor. Eğitimimiz iyi değil" diye zaman zaman bakanlığımız insafsızca eleştiriliyor. Ben buna çok katılmıyorum. Evet, sınav sistemleri değişiyor ama değişmeyen tek bir şey var: Çalışma. Çocuklarımız için tek değişmeyecek şey, bu.

EMİN ENGİN KİMDİR?

1963 İstanbul doğumlu. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu. Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Denetmenliği konusunda Yüksek Lisans yaptı. 2014 yılından beri Avcılar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü görevini yürüten Emin ENGİN, 1986 yılında göreve başladığından bu yana öğretmenlik, Müdür Yardımcılığı ve Müdür yardımcılığı, Şube müdürlüğü, özel okullar ve okul müdürlüğü bütün kademelerde bulundu.

TÜRKİYE ÜSTÜN ZEKÂLILARININ FARKINDA

Bilgileri yeniden yorumlayan, sıra dışı bir be-yin gücüne, çalışma ve başarıma azmine sahip üstün zekâlı insanlar, her çağda insanlık için önemli birer hazine olarak görülmüştür. Piri Reis'i ile harita çizebilen, Mimar Sinan ile şehirler kuran, Hulusi Behçet ile Dünya Tıp Literatürüne Behçet Has-talığını kabul ettiren Ali Kuşçu ile matematik ve astronomi alanında çığır açan ve günümüzde tüm Türkiye olarak haklı gururumuz bilim adamı Aziz Sancar ile özellikle son 50 yılda yollarını ayırmış gibi görünen ülkemiz istemese de yetiştirdiği be-yinleri elinden kaçırıp yurt dışına kaptırmak son yıllarda bunun farkına varan bazı kuruluşlarda üs-tün zekâlılarına sahip çıkmakta.

TÜZDER bu kuruluşlardan biri. TÜZDER'in farkında olduğu bu bilinci; mahalli ve yerel eği-tim yöneticilerine ve sınıf öğretmenlerinden okul müdürlerine kadar yayılmasını isteyerek "başı-

larına göre farklı başlıklarına göre yaramaz; başla-rına göre çok hareketli ve haylaz ama işin aslın-da ülkemizin geleceğine imza atacak bu çocuklar kimdir?" tanıtımlı ve tüm toplum katmanlarını duyarlılığa çağırılım istedik.

Bu amaçla da TÜZDER Genel Merkezi'nde ve DAHİ PARK'ta tüzel kişiliği temsilen Genel Müdür Tunahan Coşkun'u ziyaret ettik.

Bu arada hatırlatalım: TÜZDER'in açılımı: Tüm Üstün Zekâlılar Derneği

Bu ziyaretimizde eğitim koordinatörü genç arkadaş bize kurumsal etkinliklerini ve çalışmalarını anlatırken kurumsal iletişim müdürü ve uzmanı Mustafa Nedim Aytan'ın ev sahipliğinde Genel Müdür Tunahan Coşkun'a biz sizin adınıza aklımızda olan tüm soruları sorduk ve şu cevapları aldık.

ÜSTÜN ZEKA BELİRTİLERİ

Ö.D: Çocuğun üstün zekalı olduğunu nasıl anlarız? Ne gibi belirtileri vardır?

COŞKUN: *Üstün zekalı çocukların özellikleri, dikkatli bir anne baba ya da eğitimci tarafından bebekliğin ilk yıllarından itibaren rahatlıkla anlaşılabilir. Özellikle bebekliğin ilk yıllarından itibaren anne ve babayla olan göz temasının erken başlaması, akrabalarından önce yürümesi ve konuşması, giymiş oldukları kıyafetlerin etiketlerinden ve üstüne örttükları battaniyelerden rahatsız olmaları bu çocukların hassas bir bünyeye sahip olduklarının göstergesidir.*

Üstün zekalı çocukların zihinsel, duygusal, sosyal ve bedensel alanlarda farklı gelişim özellikleri bulunmaktadır. Çocuklar akrabalarıyla bu gelişim alanlarında karşılaştırıldığında çoğu özellikte anlamlı bir farklılığı (ileri seviyede) ortaya koyuyorlarsa bu çocuğun üstün zekalı olduğuna yönelik öngörülerimiz oluşmakta (mesela; yaşlıları ile karşılaştırıldığında geniş kelime hazinesi, günlük yaşamında az kullanılan kelimeleri cümlede doğru şekilde kullanabilme becerisi, haftanın keskin olması) ama dediğimiz gibi öngörü çünkü bir çocuğun zekası hakkında tam konuşulacak bir çalışma yapmak için muhakkak uzman psikologlarca uluslararası literatürde kabul görmüş olan bireysel bir zeka testinin uygulanıp yorumlanması gerekmektedir. Ancak bu çalışmanın üzerine bir çocuğun zekası üzerine kesin konuşulabilir. Hatta bu durum böyle olmakla beraber her geçen gün zeka üzerine yenilikler söylenmekte ve bu algıda gelişmektedir. Yukarıda izah ettiğimiz şekilde bir çocuğun IQ dediğimiz zihinsel yetenek becerisinde üstün performansa ortaya koyduğunu tespit edebiliriz ancak günümüzde üstün zekalı birey algısı da değişmekte. Güncel olarak genel kabul bir çocuğa üstün yetenekli birey diyebilmek için zihinsel yeteneğin yanında sıra dışı düşünme becerilerinde ve motivasyon becerilerinde de belirli bir potansiyel ve buna bağlı performansa sahip olmasını gerektirmektedir. Yani doğru uygulanan bireysel zeka testleri ile zihinsel yetenek anlamında üstün zihinsel performansa sahip bir çocuk olduğu sonucuna varılabilir ancak genel olarak üstün yetenekli birey diyeceksek bunun yanında sıra dışı düşünme ve motivasyon becerilerinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Ö.D: Üstün zekalı çocuklar nasıl bir psikoloji içindedirler? Hangi zorlukları daha sık yaşarlar? Özellikleri nelerdir?

COŞKUN: *"Bir kimse kendi duygularını ne kadar az anlarsa, duygularına o kadar çok yenilecektir. Bir kimse duyguları, tepkileri, diğer insanların davranışlarını ne kadar az anlarsa, muhtemelen diğer insanlarla o kadar uyumsuz etkileşim sağlayacak ve bu yüzden de, büyük topluluklar içerisindeki gerçek yerini bulmakta başarısız olacaktır." Diyor Gardner.*

Üstün zekalı çocuklar önceleri bulundukları ortamlarda akrabaları tarafından anlaşılammakla ilgili sorunlar yaşarlar. "Bu kadar basit şeyleri neden anlamıyorlar, arkadaşlarını neden beni anlamıyor" gibi soruları geliştirebilir ve uyum sorunları yaşayabilirler. Bunların sürekli yaşanması sonucunda kendilerinde bazı farklılıklar olduğu fikrini benimsemeye başlayabilirler.

Tabii bu durum başka etkenlerle birleşince farklı çocuklarda farklı sonuçlar doğurur; bazıları kimse kendisini anlamadığı düşüncesiyle yalnızlaşmaya başlar, bazıları kendisindeki yeteneklerin farkında olarak aşırı özgüven duygusu ile küstahlık seviyesine kadar gidebilen bir psikolojiye bürünür bazıları da bu iki durum arasında farklı seviyede bulunarak biraz daha fazla içindeki gruba uyum sağlar bir pozisyonda olur ama yine bazı çocuklarda da arkadaşları tarafından kabul görme ihtiyacından kaynaklı olarak aşırı fedakarlıtın kendilerinde geliştiği durumları görürüz.

Netice itibarı ile üstün zekalı çocukların duygusal düzeydeki hissettikleri, her zaman zihinsel yetenekleriyle tutarlı bir şekilde eşdeğer olmayabilir. Daha zeki demek, illa ki; daha mutlu daha sağlıklı, daha başarılı, sosyal bakımdan daha uyumlu ya da daha güvenli demek değildir.

Üstün zekâlı çocukların yaşadığı sorunların temelinde farklı gelişim gösteriyor olmaları yatmaktadır. Farklı gelişim özelliklerine sahip oldukları için yaşadıkları ortak bir dil kurması zor olabilir aynı şekilde sosyal çevre beklentileri de bu durumu tetikleyici unsur olabilir.

Yine kendilerine sunulan eğitim ortamı büyük oranda onların ihtiyaçlarına cevap vermiyor kendi potansiyellerinin altında kalıyor ve fazla tekrarlarla bu çocuklar yoruluyorlar yine bulundukları eğitim ortamlarında kendisi aktif olmak istiyor ancak buna da imkân bulamıyor, bildiklerini paylaşmak istiyor ama genelde tepkiyle karşılanıyor. Tüm bu ve benzeri durumlar sonucunda birçok sosyal uyum sorunu ve bunlara bağlı duygusal problemler bu çocuklarımız için daha yoğunlukla karşılaşılan sorunlar olarak ortaya çıkıyor.

Aynı zamanda üstün zekâlı çocuklarla ilgili yapılan bir araştırmada çocuklar, kimse bize üstünlüğün ne demek olduğunu anlatmıyor, okul çok sıkıcı ve kolay, bizi gerçekten anlayan arkadaşımız çok az, farklı ve yabancı hissediyoruz, başarılı olduğumuz alanların çokluğu sonucunda bunaltıyoruz ve bizden çok fazla şey bekliyor gibi problemlerini dile getirmişlerdir.

Diğer özel gruplar gibi, üstün zekâlı çocuk-

lar, sadece standartlardan farklı oldukları için bile kendilerini güvensiz hissedebilirler bu durum olumlu ya da olumsuz olsun, farklı olmak, kaygı-endişe için bir nedendir. Burada aslında asıl problem birçoğumuz bu çocukların bazılarının, gerçekten bütünüyle büyük sıkıntıda olduğunun farkına varamayabiliriz. Çünkü onlar bu durumu çok iyi kamufle ederek, her şeye sahipmiş gibi görünürlükler.

Üstün zekâlı çocukların tespitinde erken teşhisin önemli bir yeri var. Bu konuda en büyük görev ise aileye düşüyor;

Bebeklikten itibaren azırı hareketlilik.

Anne-babayı erken tanıma ve gülerек bunu belli etme.

Hassas bir bünyeye sahip olma; etiket, battaniye gibi ürünlere reaksiyon gösterme.

Erken konuşmaya başlama; örneğin yaşulları iki kelimeli cümleleri iki yaşında söyleyebilirken onlar bir yaşında söyleyebilirler.

Kendi başlarına okumayı öğrenebilir; ancak yazma konusunda bu kadar başarılı olamazlar çünkü kas gelişimleri aynı hızda devam etmez.

Kelime hazneleri geniştir; kolay ezberleyip, ezberledikleri şeyleri haftalarında uzun süre saklayabilirler.

Sosyal Beceriler Atölyesi

Bilim Atölyesi

Zeka Oyunları Atölyesi

Düşünme Becerileri Atölyesi

Zihin Haritaları Atölyesi

Robotik Atölyesi

Karşındaki insanların duygu ve düşüncelerini kolayca tahmin edebilirler.

Liderlik yetenekleri üst düzeydedir.

Rutin işlerden çabuk sıkılırlar ve işleri kendi bildikleri gibi yaparlar.

Aşırı duygusal olabilirler.

Kendilerinden daha büyük çocuklarla vakit geçirmek isterler.

Kitaplara ve görme alanındaki nesnelere karşı aşırı ilgi duyarlar.

Burada anne-baba ve eğitimcilerin önemli bir hususu kesinlikle atlamamaları gerekir. Bu özelliklerin bir kısmı normal zekâ düzeyine sahip çocuklarda da görülebilir. O yüzden ebeveynler bazen evhımlanabilirler. Söz konusu özelliklerin farklı zamanlarda da çocuklar üzerinde görülme ihtimali olabilir. Üstün zekâlı çocuklar bu özelliklerle

rin tamamına ya da bir kısmına sahip olabilirler. Burada vermiş olduğumuz özelliklerin birçoğunu çocuklarda gözlemliyorsanız mutlaka bir uzmana danışarak çocuk için yol haritası oluşturulmalı.

Ö.D: Tam bir teşhis konması için neler yapıyor?

COŞKUN: Tam bir teşhisin konulması için sosyal çevre ve eğitim ortamında gözlemin yanı sıra kesinlikle bireysel bir zekâ testinin uygulanması gerekir. Bu da son yıllarda yapılan araştırmalar ile yine kabul edilmiştir ki tek bir zekâ testi de bu ihtiyacı karşılamamaktadır. Çocukların sıra dışı düşünme ve motivasyon becerilerine de ayrıca bakmak bu testlerde görülen sonuçların aile görüşmeleri ve çocuğun sosyal ortamlarda verdiği tepkiler de beraberinde düşünülerek bir karara varmak gerekmektedir.

Gelecek Sayımızda Bu Soruların Cevaplarını Bulacaksınız

- Üstün zekâlı bir çocuğa sahip olan aileler mevcut sistemde neler yapabilirler?
- Eğitim sisteminde bu çocuklar için ne gibi farklılıklar oluşturulmalı?
- Ülkemizde bu çocuklar için ne gibi

- eğitim alternatifleri var?
- İstenilen eğitimi alamayan bu çocuklarda ne gibi olumsuzluklar yaşanabilir?
- MEB sistemi içinde bu çocukları ıskalamamak veya kaybetmemek adına neler yapılabilir? Mevcut

- BİLSEM'ler bu çocuklar için yeterli midir?
- Okullardaki rehber öğretmenlere düzen görevler nelerdir? Rehber öğretmenlere neler tavsiye edersiniz?

Türkiye'nin İlk Örnek Öğretmeni-Eğitimde İyi Örnekler Türkiye Birincisi

Küçükçekmece Şehit Fethi Sekin Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Kurucu Müdürü Yusuf Sabaz

KİMLİK KARTI İBRAZ EDEN HERKES HİZMETİMİZDEN FAYDALANABİLİR

Küçükçekmece ilçesine yepyeni bir vizyon kazandıran ve ilçe yöneticilerinin haklı gururuna neden olan Küçükçekmece Şehit Fethi Sekin Öğretmenevinin yerinde ziyaret ettik.

İlçede yönetim kademesi organizasyonun tam anlamıyla işlemleri, görüş ve anlayış birlikteliği adeta 5 yıldızlı hotel konforunda öğretmenlere sunulan bir öğretmeneyi yaratmış.

Bizim de hakkı gururla öğretmenlerimiz ve okurlarımıza adına bakımsız Küçükçekmece Şehit Fethi Sekin Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Kurucu Müdürü Yusuf Sabaz, dergimize yaptığı özel açıklamalarda şunları söyledi:

-“Ben, Yusuf Sabaz 1974 Sürt Kuralan doğmuşum. Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi benim ilk mezuniyetim. Bunun ardından Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi, Anadolu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümlerini ve Anadolu Üniversitesi Adalet Bölümünü bitirdim. Yüksek Lisansımı, Sabahattin Zaim Üniversitesinde Eğitim Yönetimi ve Denetimi üzerinde kendi eğitim modelim olan “Aktif Fen Eğitim Sisteminin Öğrencilerin öz yeterlilik ve üretkenlik becerileri üzerine etkisi” alanındaki çalışmamla tamamladım. 3 kez “Eğitimde İyi Örnekler” Türkiye 1 incisi, 1 kez de İstanbul 1 incisi oldum. Özgün Öğretim Yöntemleri yarışmasını Türkiye’de ki ilk örnek öğretmeniyim. Daha önce birçok kurumda öğretmenlik, il müdür yardımcılığı ve kurum

müdürlüğü yaptım. Son olarak Küçükçekmece Şehit Fethi Sekin Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okuluna kurucu müdür olarak atandım.

Küçükçekmece Şehit Fethi Sekin Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okuluna gelecek olursak, burada daha önce küçük bir binada faaliyet göstermekteydi. Ancak sonsuz şükranlarımızı sunduğumuz Küçükçekmece Belediye Başkanı Sayın Temel Karadeniz’e, özellikle İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Cemal Yılmaz ve Kaymakamımız Sayın Harun Kaya Bey’in de destekleriyle bir öğretmeneyi talebi gitti. Sayın Belediye Başkanımız büyük bir zevkle bir öğretmenler gününde bizlere bir öğretmeneyi inşasını yapacakları müjdesini verdi. Belediye başkanımız tam bir İstanbul Beyefendisidir. Dolayısıyla yapacağı işi en iyi şekilde yapacaklarından hiç şüphemiz yoktu. Nitekim şu an içinde bulunduğumuz binanın inşaatını yap-

makla kalmayıp içinde bulunan tüm teknik donanım ve teçhizatını da yaparak çok güzel bir öğretmeneyi hazırladı. Totalde 6. 9 milyon TL’ye mal edilen bir yer oldu burası. Geçtiğimiz 5 Eylül’de de Sayın Milli Eğitim Bakanımız İsmet Yılmaz’ın da katılımıyla öğretmeneyimiz hizmete açıldı. Bulunduğumuz bölgede sosyal tesis ihtiyacı fazlasıyla bulunmaktaydı. Öyle ki yakın çevremizde 15, 16 tane okul var. Biz de bundan yola çıkarak yeme içme hizmetlerini düşük maliyet ve düşük kar payları ile öğretmenlerimizin ve halkımızın hizmetine sunduk.

35 çeşit açık büfe, meyvesi tatlısı, kuru yemekleri dâhil olmak üzere 15 TL, öğle yemeğinde ise 20 çeşit açık büfe 4 çeşit ana yemek, 2 çeşit pilav, 2 çeşit tatlı, çorbası meyvesi ve 6 7 çeşit salatası ile 11 TL’ye halkımızın ve öğretmenlerimizin hizmetine sunduk. Akşam yemeğinde de kebap yemeyecek ustasından yenmeli diyerek Adana’dan ustamızı ekibi ile birlikte getirttik. 15.00 ten gece 23.00 e kadar kebabi, 3 çeşit salatası içecekleri ile birlikte 25 TL’ye, dürüm olarak ise 10 TL’ye kaliteli ve nezih bir ortamda hizmet sunuyoruz.

Otel kısmımızda ise toplam 43 odamız var. 4 double, 36 çift yataklı, 3 süit odamız bulunuyor. Tüm sistemler otomatik olarak çalışıyor. 2 adet salonumuz var. Biri günlük olarak kullandığımız kafeterya diğeri ise Cennet Teras dediğimiz 300 kişilik salonumuz bulunmakta. Bunun yanı sıra küçük VIP toplantı salonumuz var. Ön tarafımızda

ise üstünü kapatıp kış bahçesi haline getireceğimiz köde, kumda, dibek, menengiç gibi kahve çeşitlerini sunabileceğimiz nezih ve kaliteli ortam ile ilgili hazırlıklarımız bir iki hafta içinde bitecek. Güzel nezih bir mekân yapıldı.

İlk ayımızdan itibaren kar eden bir kurum haline geldik. Bu çok önemlidir. Biz tüm öğretmen evlerini gezdik, araştırdık, tecrübeli yöneticiler ile konuşarak böylesine iyi şartlarda yapılmış bir kurum için neler yapabileceğimizi ve bir işletme plan ortaya çıkardık.

Yaptığımız araştırmalarda üretimi kendisi yapan öğretmen evlerinde malîyetin yükseldiğini hem de mevzuatların getirdiği satın alma süreçlerinin devamlılık açısından bizi zorlayacağını gördük. Bu sebeple hizmet satın alma yöntemine gittik. Bu konuda da bu işi zaten yapıyor olma yani farklı yerlerde benzeri bir iş yapıyor olma şartı koyduk. Böylelikle yeme içme hizmetlerinde 2 personel ile tüm işi yürütebiliyoruz. İşletmeyi yapan kişi elektrik, su, doğalgaz, personel gibi işletme giderlerini kendi üstlenmek şartıyla kurumda yerinde üretim yaparak hizmet sunuyor. Devamlılık açısından iyi hizmet sunmak zorunluluğuyla işletmecide bizde iyi hizmeti ucuza sunarak kazanç elde edebiliyoruz.

Tüm öğretmen evleri ister devlet okulu ister özel okul öğretmeni olmasın bakılmaksızın öğretmen ve ailelerine, Milli Eğitim Bakanlığı personeline indirimli olarak (sadece konaklamada) hizmet sunmaktadır. Kurumlarımız tüm vatandaşlarımızın kullanımına ister otel

isterse yeme içme hizmeti olarak açıktır. Üyelik kartı sistemi üyelerin tamamının kalktı. Öğretmen ve hak sahiplerinin sadece kimlik kartlarını ibraz etmeleri yeterlidir. Kart işe yakınlarına yalnız yetkililerinde gerekmektedir.

Biz tur operatörleri ve turizm acentalarından geri dönütler alıyoruz. Bir de Türk Hava Yolları ile görüşmelerimiz sürmekte. Mevcut konumumuzun metrobüse çok yakın, havaalanına yakın bir yerde olması, nezih ve güvenilir bir ortam olması nedeniyle tercih ediliyoruz. Ancak otel anlamında ciddi bir doluluk oranına sahip olmamız nedeniyle her talebe göre cevap veremiyoruz maalesef.

Şu anda tek eksikliğimiz bir bahçemiz yok. Hemen karşımızdaki Sefaköy Anadolu Lisesinin bahçesi, 16.00 - 24.00 saatleri arasında Kaymakamlık tarafından bize otopark olarak tahsis edildi.

Sadece Türk değil yabancı misafirlerle de hizmet veriyoruz. Örnek verecek olursak Bosna Hersek Karate Milli Takımı bizde konaklayacak. Öğretmenevlerinin kaliteli, nezih güvenilir olmanını yani suya daha ekonomik hizmet sundukları her kesimce bilinmekte.

Bizim terasımızda manzaralı 300 kişilik salonumuz var. Biz her bütçeye uygun hizmet ve seçenekler sunabiliyoruz. Bizim standart sınıfta da hizmet veren tüm kurumlardan yüzde 30 daha uygun fiyatlarla hizmet veriyoruz. Düğün, nişan, sünnet, mevlit programları, konferanslar için hizmet verebiliyoruz. Gerek duyulduğunda aşağıdaki kafeteryamızda da benzeri etkinlikleri gerçekleştirebiliriz.

Az önce belirttiğimiz gibi burası sadece öğretmenlere değil tüm vatandaşlarımızı açtı. Birçok platformda gerek biz gerek se kaymakamlık tarafından belirtilmesine rağmen henüz bu algıyı kırabilmiş değiliz. Burada Minibüsbüsler Odası etkinliğinden tutun Üniversitelerin konferanslarına kadar herkese hizmet vermekteyiz.

Öğretmenlik dünyanın en kutsal mesleklerinden biridir. Ben 3 mesleğe başka türlü saygı duyuyorum. Her iş hakkıyla layığıyla yapıldığında saygıdeğerdir ama insanları eğiten yön veren geleceği inşa eden öğretmenlik, sağlığını, emanet ettiğimiz doktorlar ve sabahın köründe insanlara ekme verebilmek adına çalışan fırıncılar benim için ayrı bir yer tutmaktadır. Biz 900 yüz bin kişilik bir camıyız. Birkaç münferit yanlışla basit olaylarla gündeme getirilip böyle öğretmen mi olur? Böyle Öğretmenlik mi yapılır? Sorularıyla koskoca bir camiaya haksızlık yapıyor.

Her yerin imkânları çok ama çok farklı. Bugün çok uzak köylerde yürü-yerek, kendi kanalizasyonunu kazan, sobasını yakan, öğrencisinin başındaki biti ayıklayan öğretmenlerimizde büyük bir özveri ile hem mesleklerini hem de devletimizi en iyi şekilde temsil etmeye çalışıyorlar. Tüm öğretmenlerimizin hem devlet hem de vatandaşlar tarafından daha da değerli görüleceği, daha iyi şartlara ulaştırılacağı günlerle birlikte başta kendi öğretmenlerimizin olmak üzere tüm öğretmenlerimizin öğretmenler gününün kutluyorum."

Balkaya Eğitim Kurumları Kurucularından Burak BALKAYA:

MESLEK LİSESİ MEMLEKET MESELESİ

Öğretmenim Dergisi olarak yayına başladığımız ilk günden beri “Meslek Lisesi Memleket Meselesi” diyen İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğünde şube müdürü ve bugünün Bakarköy İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünde şube müdürü olan Erol Demir ve O’nun gibi memleket aşığı birçok ismin bu başlığımızın altında kümelendiklerinden eminiz.

Bu durum bizim gururumuz olurken bir kurum temsilcisinin de bu teşhisi koyması ve ara eleman sıkıntısının giderilmeden bir ülke kalkınmasının zor olduğunun bilincine varmış olmasının haklı gururu ile söylediklerini sizlerle paylaşıyoruz.

Balkaya Eğitim Kurumlarının kurucu temsilcisi ve dört ortağından biri olarak icra makamının da oturan Burak Balkaya, gençliğinin verdiği dinamizmi ve aldığı eğitim gücü ile oturduğu makamı geleceği inşa etme adına ülke kalkınmasına araç etmiş durumda.

Bu genç müteşebbis kendisine ve kurumuna şiar ettiği “meslek lisesi memleket meselesi” ilkesini nasıl hayata geçirdiğini ve kurumu özdeşleştirdiği-

ni arkadaşlarımıza şöyle anlattı:

-“Ben Burak Balkaya. Okulumuzun 4 kurucu ortağından birisiyim ve okullarımızın kurucu temsilcisiyim. Üsküdar Amerikan Lisesinden sonra İTÜ İnşaat Fakültesi İnşaat Mühendisliği bölümünü bitirdim. Halen daha planlı olarak süren eğitim programlarım devam ediyor. Ama lisans eğitimimi tamamladıktan sonra birazda girişimcilik aşkımdan kaynaklı olarak iş hayatına girdim. 2012 yılında teknoloji alanında faaliyet gösteren bir startup hayata geçirdik. 2013 te de “Meslek Lisesi Memleket Meselesi” vizyonu ile ülkemize katkı koyabileceğimiz Balkaya Anadolu Sağlık Meslek Lisesini kurarak eğitim alanına giriş yapmış olduk.

Sağlık Meslek Lisesi ile hayat bulan Balkaya Eğitim Kurumlarından bahsedecek olursak önce şunu söylemem gerekir. Sağlık meslek lisesi ile başlamış dahi olsa özellikle mesleki eğitim alanında daha farklı işler de yapmak hep aklımızda var. Çünkü mesleki eğitimin ve ekonomik sistemin birbirleriyle örtüşmesinin ne kadar önemli olduğunu ülke olarak görüyor ve eksikliklerini hızla ediyoruz.

İşte bu noktada bir vizyon koyduk ama bu vizyonu diğer eğitim parçaları ile tamamlamadan da dört dörtlük bir sistem oluşturamayacağımızı da fark ettik. 2015 te anasınıfı- ilkököl ve ortaokul olarak Söğütöğüşme kampüsümüzü açtık. Bu sene de Anadolu litemizi de faaliyete geçirecek yavaş ama emin adımlarla sistemimizi oluşturmaya devam ediyoruz.

ÖĞRETİM İŞİN İKİNCİ AYAGIDIR

Özel ya da devlet okulu fark etmeksizin hepimiz aynı eğitim sisteminin bir parçasıyız ve bu konuda Küçükçekmece İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüz, Cemal Aydın'ın bizi ve tüm özel okulları sahiplenmesinden büyük mutluluk duyuyor ve kendisine çok teşekkür ediyoruz. Özel Eğitim Öğretim Kurumları olarak öncelikle bulunduğumuz ekosistemi kendi içerisinde geliştirebilmek için bir rekabet ortamı yaratıyoruz. Doğal olarak bu rekabet ister devlet ister özel okul olsun tüm kurumlar içinde otomatik olarak bir hedef oluşturuyor. En basitinden kendi anaokulumuz, ilkökulumuz, ortaokulumuz ve lisele- rimizle yaptığımız sosyal etkinlikler, okullarla kurduğumuz birebir ilişkiler, karşılıklı eğitim ve etkile-

şimler. Hem meslek adına hem eğitim adına hem de sosyal sorumluluk adına bu köprüyü güçlendiriyoruz. Zaten eğitimin içerisindeki en önemli yapı taşlarından biride bu etkileşimlerdir. Bizler bu yüzden eğitim ve öğretim kurumuşuz. Öğretim için ikinci ayaktadır. Bilgi ya da dataya ulaşmak günümüzde çok kolay. Şu an dünyada en önemli üniversite ve okullar zaten açık kaynak olarak bilgii paylaşıyorlar. Bugün spontane çeviri yapabilen inanılmaz teknolojiler var. Bundan dolayı bizim geliştirmemiz gereken şey eğitim alanında sosyal sorumluk projeleri, proje bilinci, proje alışverişi, bilgi alışverişini yapabilmek. Biz hem okullarla hem farklı devlet kurumlarıyla özel sektöre birçok etkileşimde bulunuyoruz ve bulunmaya devam edeceğiz. Özellikle bu yıl ve önümüzde ki yıl için AB Destekli ERASMUS +, Mesleki Değişim Programları, hem ilçeyi hem ili hem de ülkeyi kapsayan projeler geliştirmek istiyoruz. Bu tarz projeleri geliştirerek bir eğitim karakteri oluşturmak bizim en önemli amaçlarımızdan biri diyebilirim.

TÜKETMEK İÇİN DEĞİL KULLANMAK İÇİN GELİŞTİRMEK

Teknoloji kullanımı ve teknoloji tüketimi çok farklı şeyler. Biz ülke olarak henüz bunun farkındasını ve eğitimin içerisine nasıl aşılayacağımız konusunda verimli bir plan oluşturabildiğimizi düşünmüyorum. Çünkü teknoloji ciddi bir eğitim, ciddi bir bilgi birikimi yani Know-How gerektiriyor. Biz de anaokulundan litemize kadar kodlama ile ilgili derslerimiz var. Belki tam olarak kodlama değil ama Lego parçalarını birleştirip ortaya bir şey çıkarmak ta kodlamadır. Ya da bir oda bulunan lambayı yakmak için bastığımız anahtar kodlamanın en basıdır. Çünkü 0-1 vardır. 0 kapalı- 1 açık. İşte biz bu mantaliteyi yerleştirecek şekilde planlamalarımızı yapıyoruz.

Günümüzde karanlık fabrikaların sayısı gün geçtikçe artıyor. Belki daha tam karanlık denilemez ama üretimde çalışan insan sayısı gün be gün azalıyor. İşte bu noktada hem kodlama hem robotik teknolojilere adaptasyonun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Sadece öğrencilerin adaptasyonu değil bizlerin yaşamız kaç olursa olsun kendimizin adaptasyonu ve eğitilmesi çok önemli.

Kodlamanın yaşı yok. Biz Balkaya Okulları olarak bu için temelinden ve temelini alarak geliştirmek gerektiğini düşünmüyüz. Materyal olarak da önemli bir husus şu olmalı. Biz bunları tüketmek için değil kullanmak için geliştirmek gerekliliğine inanıyoruz.

Herhangi bir sınav sistemi değiştiği anda okul-lar olarak bir şekilde etkileniyorsunuz. Şu anki mevcut koşullarda sınav olması gereken bir koşul olarak önümüzde duruyor. Hem liselere giriş sınavı hem de üniversitelere giriş sınavlarına gerek kalmadan doğru yönlendirme ve doğru gözlemleme ile belirleyip yerleştirme yapılması hayal ettiğimiz bir şey ama şu anda buna biraz uzağız. Elbette sistem değişiklikleri olacak olmalı da. Ama bu değişiklik-lerin planlı ve kademeli olarak gerçekleştirilmesi öğrenci, veli, öğretmen ve okul yöneticiler açısından daha doğru ve daha faydalı olacağını düşünüyorum. Sınav sistemleri değişikliği somut anlamda çok şey değiştirmiyor ama yukarıda da bahsettiğim gibi öğrenci, veli, eğitim kurumları, eğitim yayın-cları üzerinde baskı oluşturuyor maalesef. Önemli olan bu sınavlara nasıl daha az ihtiyaç duyurca-

odaklanmak gerekli olduğunu düşünüyorum.

GAMİFICATION - OYUNSALLAŞTIRMA

Bizlerin elindeki en önemli kılavuz müfredat. Genel olarak eğitime yaklaşımımız "yaşayarak yaparak öğrenme". Ben ona etkileşerek öğren-me diyorum. Etkileşim çok önemli. Biz müfredatı özümserken bununla ilgili olarak nasıl etkileşimi artırırız bakıp buna yönelik materyaller üretme ve yaratıcılıklar geliştirmeye peşindeyiz. Özellikle lise seviyesinde bir konuyu öğrenciye verdiğinizde niye sorusuyla karşılaşıyorsunuz? Bu benim ne işi-me yarayacak düşüncesi var. Az önce ki teknoloji konusuyla da aynı durum söz konusu. Olgu olarak "yaparak yaşayarak öğrenme" çok kısa bir tabir ama bunu uygulamak çok ciddi bir iş. Üzerinde çok detaylı düşünmeniz gerekiyor. Bir öğrenciye sen kodlamayı öğreneceksin. Bunun syntax'ı budur şeklinde verdiğiniz zaman buna motive olması çok zor. Buna yaşadığı hayatla, hayal ettiği meslek ile örtüştürmeniz lazım oynadığı oyunlarla bir araya getirmeniz lazım. İş hayatında ve eğitimde kullani-lan bir tabir var. "Oyunsallaştırma". Gamification kelimesinden geliyor. Oyunların en büyük sebebi motivasyon aracı olmasıdır. İşte bizim yaklaşımı-mızda bu. Etkileşimli eğitim ve öğretim metotları uyguluyoruz. Her bireyin farklı farklı algı alanının güçlü olduğu görsel, dıysal dokunsal gibi güçleri var. Doğal olarak bu tek yönlü değil çok yönlü ol-mak zorundayız. Bunu başardığımız zamanda çıktı-larımızın çok daha verimli olacağını düşünüyorum.

SAĞLIK MESLEK LİSELERİ

"Meslek Lisesi Memleket Meselesi" vizyonu-muzdan bahsetmiştik. Sağlık meslek liseleri bu vizyonun en önemli parçalarından biri. Ülkemizin yaşadığı en büyük sıkıntılardan biri bana göre orta ve uzun vadeli planlamaları yapmak değil ama uy-gulamaktır. Sadece sanayi değil sağlık alanında da çok ciddi bir kalifiye ara eleman sıkıntısı var. Ülke-mizde işsizlik oranları malum ama aynı zamanda kalifiye ara eleman arayan kurum sayısı da azım-sanamayacak kadar düşük. Türkiye'de akademik lise ile meslek lisesi oranı yüzde 60 a, yüzde 40 civarında. Bizlerin hedefi meslek lisesi oranını yüz-de 60 lara yüzde 70 lere çıkarmak. Hedefi gitmek zorundasınız. Çünkü hem eğitimin içerisinde lisans ve lisansüstü seviyelerde eğitimi ve deneyimli bir bireyi eğitmek daha kolay. Çünkü 19 lu 20 li yaşlar-da bunu başlatmak çok daha zor.

Bildiğiniz gibi Ağaç yazken eğilir bu anlamda yeteneklerin çok iyi gözlenmesi gerekiyor ki ona göre yönlendirme ve seçimler yapılabilir.

Sağlıkta genç yaşlarda eğitimine başlanıp gözlenmesi gereken alanlardan biri. Bizde bu doğrultuda yola çıkmış kurumlardan biriyiz ama yola çıktıktan sonra birçok sıkıntı ile karşı karşıya kaldık. Burada madalyanın iki yüzü değil birçok yüzü var. Burada gerekli düzenlemelerin geç bırakıldığını plansız hareket edildiğini düşünüyorum. Okul sayısını örneğinden gidecek olursak bunun en 6 aştı planlanıp ona göre gerekli izinler verilmeydi diye düşünüyorum. Bu en basit örneklerden biriydi. Farklı farklı birçok düzenleme ile hala uğraşıyoruz. Aslında bizlerin bu sıkıntılara değil eğitim ve öğretime odaklanmamız gerekiyor. Tüm bunların karşısında ÖSAMDER ismiyle bir dernekleşme yoluna gittik. Bu alanda sıkıntıların çözümünü için dernek olarak çözüm üretmeye çalışıyoruz.

Burada önemli olan verimlilik yaratmak. Bu kurumlarda eğitim alanında ve ülke ekonomisine sağladıkları katkı da ortada. Bu noktadan sonra neleri daha faydalı daha iyi yapabiliriz e bakıp planlı olarak ilerlemek. Geliştirmelerimiz ve çalışmalarımız devam ediyor. Geçtiğimiz haftalarda Ankara'da bununla ilgili üst düzey katılımla güzel bir çalıştayda gerçekleştirdik.

MESLEK GÖREV TANIMLAMALARININ NETLEŞTİRİLMESİ GEREKİYOR

İsrarla planlamadan bahsediyorum. Ülkemizde meslek liselerinin verdiği mezunlar teknisyen statüsünde. Bizde hemşire olarak verdiğimiz mezunlarda da teknisyen statüsünde hemşire mezun verdik. Burada ki planlama bu olmalı. Meslek görev tanımlamalarının netleştirilmesi gerekiyor. Yani lise mezunu hemşire, lisans ve yüksek lisans mezunu hemşireler için mesleki tanımlamalar gerekiyor. Bu kişiler statülerdeki kişiler zaten iş hayatında aynı statü ile çalışmıyorlar. Bu noktada meslek lisesinden teknisyen olarak mezun ettiğimiz öğrencileri kendi alanlarıyla ilgili ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarına yönlendirme de öncelik tanımamız gerekiyor. Bu noktada sektörün ihtiyacı ne bunu da çok iyi tespit etmek gerekiyor. Bugün hastanelerde bıraktın meslek lisesini düz liselerden mezun olmuş kişiler çok farklı görevler yapabiliyor. Bu noktada niteliğe önem vermemiz gerekiyor. Bu konuda yani görev tanımlamaları ile ilgili çalışmalarımız ve önerilerimiz var. Sağlık sisteminin

içerisinde verimliliği arttırmak için zaten belli mekanizmaları geliştirmek zorundayız. Hemşire zaten doktor yarısı. Devlet sağlık alanına büyük yatırımlar yapıyor şehir hastaneleri gibi. İşte biz bu binaların içerisine nasıl nitelikli elemanlar koyabiliriz bakmamız ve planlamamız gerekiyor.

Okul bittiğinde sadece devlete yönelmek doğru değil. Herkes hakkı naysa oraya gelecek. Bugün tüm kurumlar kendi sınavlarını da yaparak eleman alıyor. Mezun olmak ya da vermek ile iş bitmiyor. Bugün sadece devlet değil özel sektör var, yurt dışında sağlık alanında çok büyük personel ihtiyacı var.

İYİ BİR İNSAN OLARAK YETİŞTİRİN

Bugün Eğitim ve Öğretim kurumları olarak eğitimi niye öne koyduğumuzu unutmamalıyız. Öğretime öncelik vermek, sınav odaklı hareket etmek eğitim sistemizi içerisinde ayaklarımızı vurulmuş bir pranga. İş hayatı içerisinde akademik gelişim zaten kendiliğinden geliyor.

Dost sohbetlerinde öğretmen görüşmelerinde sıkıkla anlattığım bir konu vardır. "Einstein" a anne ve babalar onun dehasına özenerek sorular yöneliyorlar çocuklarımızı nasıl iyi bir fizikçi iyi bir matematikçi olarak yetiştirebiliriz diye. Onun cevabı ise kısa ve net siz çocuklarınızı iyi bir insan olarak yetiştiriniz o zaman onlar zaten iyi bir matematikçi, iyi bir fizikçi olacaklardır."

Boğaziçi Müzik Akademisi Müzik Direktörü Kubilay KAN:

SANAT VE SANATÇI MUTLAKA DESTEKLENMELİ

Geçtiğimiz sayımızda sanat ve sanat eğitimi ile ilgili olarak Boğaziçi Müzik Akademisi Kurucusu Yeliz Demirkaya ve ortağı aynı zamanda akademinin Müzik Direktörü Kubilay Kan ile röportajımızın devamında Demirkaya ve Kan'ın dergimize özel açıklamaları şöyle devam etti:

HER ŞEYİ DEVLETEN BEKLEMELİ DOĞRU DEĞİL

"Kişisel hedeflerimden en önemlisi tüm Türkiye'yi dolaşp müzikal anlamda çok önemli yetenekleri keşfetmek. Sanatın her türlü desteklenmek zorunda. Her şeyi devletten beklemek doğru değil. STK lar, kişiler, şirketler bir şekilde sanatı ve sanatçıyı destekleyecek ki hem yeni sanatçılar keşfedilebilsin hem de üretilen sanat yapıtları hem bu ülke de hem de bu ülke sınırlarının dışında

geniş kitlelere ulaşsın. Bu anlamda hem hali hazırda çok büyük sanatçılarımız ve bu sanatçılarımızın ortaya koyduğu çok önemli yapıtlar hem de hala Anadolu'da keşfedemediğimiz çok büyük yetenekler var. Bu anlamda destek çok önemli herkes taşın altına elini sokmaları mutlaka. Ben de kendime düşen görev olarak bu vakfı kurmak ve bu anlamda üstüme düşenleri yapmak istiyorum."

Sanat ve sanatçı desteklenmeli cümlesine istinaden Yeliz Demirkaya :

YETENEKLİ ÇOCUKLARA BURS VERİYORUZ

"Biz şu anda da üzerimize düşeni karınca kararınca yapmaya çalışıyoruz. Gerçekten yetenekli olduğunu düşündüğümüz çocuklara -Kubilay'ın yetenek testine tabii tutuyoruz- burslu olarak eğitim veriyoruz bunun yanı sıra "Aska-

da Müzik" isimli bir projemiz var. Mad-di imkânı iyi durumda olan velilerimiz bir ders iki ders gibi katkıda bulunuyorlar. Biz bu katkıları bir havuzda toplayarak burs verdiğimiz öğrenciler adına da kullanıyoruz." dedi.

Müzik ve sanat eğitimi konusuna geldiğimizde ise Kubilay Kan:

MÜZİK EĞİTMENLERİ NE KADAR EĞİTİMLİ

"Ülkemizde müzik eğitimi maalesef sıkıntılı. Sanat ticari bir yaklaşımla yapılabileceğiniz bir iş değil. Özerki şart. Bu sebeple devletin okullarının yanı sıra faaliyet gösteren özel güzel sanatlar liselerinin ortaya koyduğu sanat eğitimlerinde sıkıntı oluyor. İşletme ve ticari yaklaşan çok önemli için sürdürülebilirliği için ticari başarı şart. Ama eğitim de çok önemli.

Eğitim adına 4 - 4 lük olmak istediğinizde ticari tarafı sallanmaya başlıyoruz. Bir okul müdürü hem sanat hem de ticari yaklaşımı birlikte gösterebilmesi çok zor. Hele okul müdürü sanatın içerisinde geliyorsa. Biz burada bunu çok net ayırdığımız için büyüyerek devam ediyoruz. İçin müzikal ve sanat yönünü ben yürütürken ticari ve işletme kısmını Yeliz götürüyor. Bu ayırımı yaparsanız hem eğitim hem de ticari boyutu dengelemek daha kolay olacaktır diye düşünüyorum.

Bir de şunu sorgulamak gerekli. Anaokulundan liseye hatta Güzel Sanatlar Liseleri bile kadar müzik ya da sanat eğitmenler ne kadar eğitilmiş. Bu işlerde inanır hoca çok önemli. Ben Berklee College of Music okulunda eğitim için gittiğimde hangi hocadan ders almalıyım diye sordum. Ki bu okul dünyanın en büyük ve önemli müzik okullarından biridir orada bile 3 4 tane çok iyi hoca bulunur.

DESTEK KONUSUNDA EN ÖNEMLİ GÖREV BELEDİYELERE DÜŞÜYOR

Az önce de dediğim gibi sanat ve sanatçı mutlaka desteklenmeli. Medyaya da önemli görevler düşüyor burada. Tek kanallı dönemde bile çok kaliteli müzik ağırlıklı programlar yapıyor bu programlar sayesinde çok değerli sanatçıları topluma ulaştırma şansını yakalayabiliyor. Destek konusunda da önemli görev Belediyelere düşüyor. Bana kalırsa belediyeler sanatı ya da ya da sanatçıyı desteklemeli. İstanbul'da Büyükşehir dâhil 40 belediye var. Bu 40 belediyenin her birinin 10 müzisyeni kadrosuna alıp çalıştırdığını, bu müzisyenlerin her Pazartesi günü kurulacak sahnelerde konserler verdiğini, her müzisyenin eğitmenlik yaparken kent orkestralarını oluşturduğunu bir düşünsenize. Bence hem sanat ve sanatçıya büyük bir destek hem de halka önemli bir hizmet vermektir bu.

Dünya'da ülke olarak isminizi olmasını istiyorsanız bu sadece iki şeyle olabilir. Biri Bilim diğeri de sanattır. Sporda başarılar elde edebilirsiniz ama

bu kazanımı bir ülke reklamı değildir. Ne zaman Nobel ödülü aldınız ya da ne biliyorum dünya çapında tanınan bir sanatçı çıkardınız işte o zaman dünyada çok önemli bir reklam yapmış olursunuz.

Yeliz Demirkaya ve Kubilay Kan'a dergimiz okuyucu ve paydaşlarına söylemek istediğiniz mesajlar nelerdir diye sorduğumuzda Yeliz Demirkaya:

SANAT KONUSUNDA KÜLTÜRÜMÜZ YETERİNCE OLUŞMADI

"Ben burada şunu mutlaka söylemek zorunda hissediyorum. Özellikle sanat konusunda kültürümüz yeterince oluşmadı maalesef. Bugün yurtdışına çıktığımda gördüğüm çok önemli bir şey vardır. Her yerde kamuya açık müzik aletleri görürsünüz. Mesela Amsterdam'da tren istasyonunda kuyruklu bir piyano vardır. Ve dileyen herkes başına geçip istediği gibi çalabilir. Bide ise aman dokunma yaklaşımı var maalesef. Okulumuza gelen özellikle de çocukların burada ki her enstrümana dokunmasını denemesini isterim. Zaten bunu yaparsa ilgisi ve merakı artacaktır.

Ayrıca buradan sizin aracılığımla şunu da duyurmak isterim. 25ARALIK'ta tüm öğrencilerimiz CEM (Caddebostan Kültür Merkezi) içerisindeki Hayal Kahvesinde yılsonu konserinde sahnede olacaklar. Hem verdiğimiz eğitimlerin meyvelerini görmek hem de bizden eğitim alırlarsa neler olabileceğini görmek isteyenleri ve tüm müzikseverleri yıl sonu konserimize bekleriz." derken;

KUBILAY KAN: BİZ KURS DEĞİL, MÜZİK EĞİTİMİ VERİYORUZ

"Biz burada enstrüman ya da şan kursu vermekten yana konservatuvar gibi müzik eğitim veriyoruz. Hepsi ne çeşitli araştırma konuları yapıyoruz ödev olarak. Müzik tarihi, enstrümanların tarihi ve gelişimini anlatıyoruz ve araştırmalarını söylüyoruz mutlaka. Bu öğrencilerimizin de çok hoşuna giden bir durum. Bu ülkede futbola ayrılan paranın zamanın ve tartışmanın onda biri müziğe ve sanata ayrılsa emin olun dünyada bir numara oluruz. Ve dünya çapında sanatçılarımızı tüm dünya her gün konuşuyor olur." dedi.

Çocuk Eğitim Derneği Genel Koordinatörü Melike ARGİŞ:

ÇOCUĞU EN İYİ ÖĞRETMENİ BİLİR

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon kurulduğumuz 2007 yılından bu yana üzerinde durduğumuz sürekli olarak takip ettiğimiz çok önemseydiğimiz bir haber dosyası. Genellikle sektörel sıkıntıların anlatıldığı röportajlarımızı bizleri takip eden paydaşlarımız yakından biliyorlar. Ancak geçtiğimiz günlerde bu alanda bambaşka bir proje gündeme geldi. ÇED (Çocuk Eğitim Derneği) ve Samsung Electronics Türkiye işbirliği ile hayata geçirilen “SES GETİRENLER” projesi. Derneğin Yönetim Kurulu Başkanlığını yapan Dr. Ömer Çenker Ilıcak, Samsung Electronics Türkiye Başkanı Dae Hyeon Kim ve ÇED Bilim Kurulu Başkanı ve Medipol Üniversitesi Odyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Bülent Şerbetçioğlu’nun projeyi

anlattığı toplantının ardından projenin sahadaki koordinatörü Sosyolog ve Aile Danışmanı Melike Argiş’le projenin detayları hakkında geniş bir röportaj gerçekleştirdik.

Argiş’in proje ile ilgili dergimize özel yaptığı açıklamalar şöyle:

“Adım Melike Argiş. 2005 yılından beri işitme engellilerle çalışıyorum. Önce gönüllü olarak başladığım projemizde son birkaç yıldır yarı profesyonel olarak çalışmaya devam etmekteyim. Çocuk Eğitim Derneği’nin 2007 yi 2008 e bağlayan süreçte “0 - 6 yaş işitme engelli çocuk ve anne eğitimi” projesinin kuruluşundan beri görev almaktayım. Çalışmalarımız kapsamında aile eğitimleri, sosyal sorumluluk projeleri kapsamında lise ve dengi okullara danışmanlık,

öğrenci ve öğretmenlerine seminerler verilmekte, kamu ve özel sektör çalışanlarına farkındalık seminerleri ve toplumsal duyarlılığı arttırmak için çalışmalar yapmaktayız. Derneğimizin yürütücülüğünü üstlendiği özel eğitim kurumumuzda da 0-14 yaş arası işitme engelli çocuklara rehabilitasyon programı kapsamı haricinde ekstrasdan eğitimler verilmekte, aileleri de eğitsel olarak desteklenmektedir.

ÇED VE SAMSUNG ELECTRONICS TÜRKİYE İŞBİRLİĞİ

Samsung’la 2016 yılında tanıştık. Samsung’un daha önceden de işitme engelli Muharrem’le birlikte başlayan bir kampanyası vardı.

İşitme Engelli yetişkin bir gence, onun dilinde konuşarak bakışının günaydın demesi, manavının merhaba demesi takisi yoförünün işaret dilinde konuşması bir farkındalık yaratırlar. Ve yine Samsung işitme engellilerle destek vermek istedi. Samsung ürünleri olan insanların kullanım talimatını anlamadığı zaman işaret dilinde call center hizmeti alabiliyorlar. Özellikle Muharrem'in videosundan sonra işitme engelliler ile ilgili böyle bir start verilmiş.

Samsung Electronics Türkiye'nin bu projesinin ardından, Başkanımız Dr. Ömer Cenkler Hıcalı'nın uzun bir süredir gündeminde olan Anadolu'daki ailelere uzaktan destek verme projesimizi Samsung ile görüştük ve projemizin tanıtım toplantısını 04 Ekim' de gerçekleştirdik.

İşitme engelli çocuğu olan ailelere destek projesi olan Ses Getirenler projesi çocuk ve ailesinin evde birlikte yapacakları aktiviteleri tek tek videolarla, infografik çizimlerle nasıl yapacağını anlatan bir proje. 0-5/6 yaş arası işitme engelli çocuk özel eğitim uzmanlarından, odyologlarda ya da konuşma terapistinden eğitimini aldıktan sonra, eve gittiğinde annesi ile birlikte nasıl ders çalışacak? Burada Ses Getirenler projesindeki videolar ailelere yol gösterecek.

Annelere, babalara eğitim materyali yapmayı anlatan videolarımız olacak. Anadolu'da herkes eğitim materyaline ulaşamıyor. İşitme engelli çocuklarla çalışırken sesli oyuncaklara ihtiyaç duyuluyor. Yeri geldiğinde büyük şehirler de bu oyuncaklara ulaşsıla bile satın almak çok masraflı olabilir. www.sesgetirenler.com web sayfasından hizmet alan aileler bu tür tarih videoları ile örneğin evdeki yoğurt kaplarından nasıl

ses çıkarılacak ya da evdeki ürünlerden nasıl ses çıkarılacak gibi materyal yapabilirler, onların yapımını tarif ediyoruz. Anneler bu web sayfasından linklerden bu videoları izleyebilecekler. Ders videoları da ayrıık olarak sistemde açık olacaktır. Bir üniteyi bitirmeden diğer üniteye geçmeye sistem izin vermeyecektir. Aileler sorularının yanıtlarını yine www.sesgetirenler.com sayfasındaki aile danışma hattındaki aile danışmanlarımızla sorabileceklerdir.

BU PROJEYE KATILIM İÇİN ÇOCUKLARIN İLKOKULA BAŞLAMAMIŞ OLMALARI GEREKİYOR

Eğitim programlarımızı 0-18 aylık dönem, 18 ve 2 buçuk yaş ve 2 buçuk ve 5 yaş arası olarak belirledik ama maalesef bizim çocuklarımız 7 yaşında ve halen ilkokula gitmemiş olabiliyorlar. Yani fizyolojik olarak yaşı 7 de olsa da dil ve beden gelişimi 4 veya 5 yaşında olabiliyor. Ancak çocuğumuz hala ilkokula başlamadıysa 6 yaşında veya 7 yaşında da olsa projemizden faydalanabiliyor. Burada önemli olan çocuğun ilkokula başlamamış olması. İllkokula başlamamış işitme engelli çocukların aileleri bu web sayfasından faydalanabileceklerdir.

Web sayfasında aynı zamanda uzman videoları da yer almaktadır. Ailelerimiz birçok sorusuna da bu bölümden cevap bulacaklardır. Ayrıca programın içeriğinde ailelerin çocukları için hangi yaş aralığını seçmesi hususunda çocukların rehabilitasyon merkezindeki bireysel öğretmenleri ile iletişim halinde olacaktır.

ÖĞRETMEN, AİLE VE SES GETİRENLER PROJE EKİBİ

Proje kapsamında bizi tüm Anadolu'dan arıyorlar. Aileler, yardımsever insanlar. Arayan aileleri www.sesgetirenler.com sayfasından kayıt olmaya yönlendiriyoruz. Kayıt olmayan ailelere kayıt işlemleri için yardımcı oluyoruz da eğitim aldıkları özel eğitim merkezine kayıt işlemlerinde yardımcı olmaları için yönlendiriyoruz. Burada biz tüm rehabilitasyon merkezlerine sesleniyoruz 0-5 yaş ya da henüz ilkokula başlamamış işitme engelli öğrencisi olan kurumlar bu

çocukların ailelerini bu projeden faydalanmaları için web sayfalarına yönlendirmeleri. Bu kurumlardaki öğretmenlerimizle iletişiminiz çocuk açısından çok önemli.

SES GETİRENLER

Projemizi Ekim ayında başvuruları almak üzere başlattık. Ocak 2018' e kadar başvuru almaya devam edeceğiz. Başvuru aşamasında web sayfamızın takipçi sayısı yüksek. Her gün sayfamızı yaklaşık 900 ve 1000 kişi takip ediyor. Tüm illerdeki işitme engelli çocukların ailelerine ulaşabilmek için il-çe bazlı davet yazıları yayınlıyoruz. Şu an başvuruya almaya başlayalı bir ay oldu ve şimdiden 200 ün üzerinde başvuru var. Hedefimiz 1000 ve 1500 arası kişi. Daha fazla olursa daha da memnun oluruz Bütün başvurular geldikten sonra aile danışma hattı, uzman videoları ve ders videolarının olduğu bölümler hizmet vermeye başlayacaktır. Bu Projeden faydalanan ailelerden hiçbir ücret almamıyoruz. Ailelere rehabilitasyon merkezlerinde zaten çocukları ile evde yapmaları gereken ödevler verilmektedir. Asıl sıkıntı aile bu ödevi alıp eve gelince nasıl uygulayacağını pek bilmemesinden kaynaklanmaktadır. İşte bu aşamada www.sesgetirenler.com daki videolar annelere babalara yol gösterecektir. Artık herkesin evinde tablet, telefon veya bilgisayarı var. Günlük bu kısa videoları izleyebilir, fikir edindikten sonra çocuklarıyla birlikte evde uygulayabilirler. Tekrar etmek için geriye dönmek izleyebilirler.

CİHAZ, EĞİTİM VE ANNE İLGİSİ BU ÖÇLÜ MUTLAKA OLMALIDIR

Beyin gelişiminin en hızlı olduğu bu dönemde çocuk cihazlandıktan hemen sonra eğitim almaya başlamalıdır. Aile cihaz takıldı nasıl olsa duyar yanlışsına düşmemelidir. Cihazlandıktan ve eğitim almaya başladıktan sonra da en önemli nokta ailemin çocukları ilgilendiği vakitlerdir. Bu vakitler çok kıymetlidir. Bu dönem çok hızlı geçer. Vakit kaybetmemek için en verimli şekilde çocukları ilgilendirmelidir. SES GETİRENLER projesi ile anne çocuğu ile evde ilgilenmeye, ders çalışmaya başladığı andan itibaren yayındayız.

Psikolog ve Gülen Çocuklar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Kurucusu Başak Şahiner:

Sağlıklı İnsanlar İçin Önemli Olmayan Engelli Birey İçin Nimettir

Konuya hâkimiyet ve alanında uzmanlaşmaktan daha da önemlisi sanırım yapılan işin sevilmesi. Şayet kişi yaptığı işi seviyor, yaptığı işin özelliğinin farkında oluyorsa ve hele de konusunda uzman ve konuya da hâkim ise o kişi ile yapılan söyleşinin keyfine doyum olmuyor.

İşte o keyifli söyleşinin mimarı bu sayımızda bir Psikolog ve Gülen Çocuklar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nin sahiplerinden biri olan Başak Zöngür Şahiner.

Şahiner, kurumunda verdiği hizmetin ötesinde sorumluluğa dikkat çekmesi ve bu alanda ticari kaygının veya kazanın geri planda tutulması gerektiğinin altını ısrarla çizerek sorularımız karşılığı şu açıklamalarda bulundu:

BU İŞ SABIR VE MERHAMET İSTER

- Ben, Başak Zöngür Şahiner. İstanbul Ticaret Üniversitesi Psikoloji Bölümü 2013 mezunuyum. Mezun olduğum yıldan itibaren özel eğitim alanında çalışmaktayım. İlk iki sene psikolog olarak farklı merkezlerde çalıştım. Son iki senedir de Gülen Çocuklar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon merkezindeyim. Ufak çaplı bir hissedarlık mevzuu bahis oldu eşimle birlikte. Şu an hem psikolog hem de idareci olarak işimi

devam ettiriyorum. Gülen Çocuklar 10 senelik tecrübeli bir kurum aslında. Biz buraya 2015 yılının Ekim ayında geldik. Geldiğimiz günden bu yana değişiklik yapmaya çalışıyoruz. Önce grup eğitimlerini iyileştirmek gibi basit işlerden başladık ve en sonunda da fiziki ortamımızı değiştirdik. Daha geniş sınıflara sahip, giriş katta büyük çaplı kullanım alanı olan bir fizik tedavi salonunun bulunduğu bahçeli bir binaya taşındık. Eğitim verirken öğrencilerimizi dört duvara kapatmayalım ufak da olsa bir bahçemiz olsun, etkinliklerimiz olsun istedik. Bununla yetinmeyip imkânlarımızı biraz daha zenginleştirelim istiyoruz. Amacımız çocukların burada günlük yaşam becerilerinde de kazanımlar elde etmesi. Sadece buraya gelip Türkçe, Matematik ya da A,B,C çalışıp gitsinler istemiyoruz. Adı üstünde burası bir rehabilitasyon merkezi. Burada görevimiz çocuklara maksimum seviyede beceri kazandırmak. Çocuk diye çıkıyor ağzımızdan ama bir yaş sınırımız yok tabii ki.

Tüm modüllerimiz mevcut Gülen Çocuklarda. Dil Konuşma Bozuklukları, işitme engelliler, görme engelliler, yaygın gelişimsel bozukluk, zihinsel engelliler, özel öğrenme güçlüğü ve beden-sel engelliler (fizik tedavi) modüllerimiz mevcut. Bu modüllerin hepsini kapsayan dört dörtlik bir kurum olsun iste-

dik. Çok şükür iyi de gidiyoruz. Burada önemli olan bu işi hakkıyla yapmak. İşiniz ne olursa olsun siz onu hakkıyla yaptığınız zaman hayat size bir şekilde karşılığını veriyor. Tabii ki burada diğer arkadaşlarımız da var, tek başıma değilim. Güzel bir ekip kurduk ve bu ekip Gülen Çocuklar ailesi olarak her geçen gün bir adım daha ileri gidiyoruz.

Her işin zorluğu olduğu gibi bu işin de zorlukları var. Bu iş sabır, merhamet ister. Eğitimin dışında insani değerleri de kapsayan bir iş. Buradaki amacımız engelli bireylerimizin ebeveynleri olmadan yaşamak zorunda kaldıklarında, hayatlarını tek başlarına idame ettirebilmeleri. Orneğin kişi kendisi yemek yapabilsin, bir makarna haşlayabilsin, ütüünü yapabilsin, toplu taşımaya binebilsin, parayı tanısun, alış-veriş yapabilsin istiyoruz. Toplumda eğitime sadece okuma yazma olarak bakılıyor ama engelli bireyler için çok daha önemli eğitimler bunlar.

40 yaştan üzerindeler onlarca öğrencimiz var. Bu öğrenciler el işi öğrensin, okuma yazma öğrenebiliyorsa öğrensin, en azından bir otobüse binebilecek kadar okuyabilsin, telefon numaralarını ezberleyebilsin gibi gibi. Herhangi bir engeli olmayan insanlar için çok önemli taşımaları ancak bizim öğrencilerimiz için hayati önem taşıyan şeyleri öğrenmeyi hedefliyoruz.

Bir düğmeyi ilikleyebilmek de büyük bir nimet aslında. Suyu tek başına içebilmek... Başımıza gelmeden bir şeyleri anlayamıyoruz. Biz ve bizim gibi kurumların amacı da bu.

Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı olan rehabilitasyon merkezlerinden alınan hizmetler ücretsizdir. Bizler verdiğimiz hizmetin karşılığını velilerden değil devletten alıyoruz. Geçerli hastane raporunu takiben RAM raporu çıkarmış olan her engelli bireyi bu eğitimden yararlanabilir. Bu, devletin onlara verdiği bir hak olarak düşünülebilir. Bahsettiğim rapor süreçlerinde ve gerekirse öğrencilerimizin özel durumlarında da maddi bir beklenti gözetmek sizin yardımcı olmaya gayret ediyoruz.

Belirtilen rapor süreleri bittiğinde, bu raporları yenilemek durumundayız. Bazen bir çocuğun rapor süreci 4 ay veya 5 ay uzayabiliyor. Çocuğun raporuz kaldığı bir süreç olabiliyor. Böyle zamanlarda, öğrencimizin raporu yok diye eğitimine ara vermiyoruz. Çünkü 5 ay çok büyük bir zaman hele ki özel eğitimde. Öğrenciyi eğitime almaya devam ediyoruz.

Ebeveynler bazen çocuğuma rapor çıkartmayayım, bu rapor ileriki yıllarda çocuğumun karşısına çıkabilir diye düşünebiliyorlar. Örneğin askerlik yapacak karşısına çıkar mı diye düşünenler var. Bu ebeveynin kendi kararı tabii ki. Şunu da göz önünde bulundurmakta

şayda var ki, rapor çıkartmak kimi zaman çocuk için pozitif bir ayrımcılık sebebi de olabiliyor. Şöyle ki; özel öğrenme güçlüğü olan bir çocuğun hiç bir yardım almadan akademik başarısını yüksek tutmasını bekleyemeyiz. Özel öğrenme güçlüğüneün ilacı bireysel eğitimidir. Özel öğrenme güçlüğü zihinsel gerilik demek değildir. Kalabalık bir sınıfta, derse odaklanmayan, sııftaki arkadaşlarına göre akademik başarı olarak geri kalan çocuğun, sınıf geneliyle arasındaki fark gün geçtikçe açılır. Bu farkı gözlemleyebilecek olan çocuk, 'Ben niye yapamıyorum?' diye soruyor kendisine. Bu nedenle özğüveni düşüyor ve okula küsmeye başlıyor. Bu döngü zaman geçtikçe kartopu gibi büyüyor. Bu çocuklarımız RAM'a (Rehberlik Araştırma Merkezi) yönlendirildiklerinde, RAM uygulanan testin sonucunda, gerekli gördüğü çocuklara, kaynaştırma raporu da çıkarıyor ve öğrencinin eğitim gördüğü okulun rehberlik servisine teslim ediyor. Kaynaştırma raporuna istinaden, bu öğrencinin diğer öğrencilerle bir tutulmaması bekleniyor. Okullarda bu çocuklara destek eğitim programları düzenlenip, kendi düzeyinde bireysel sınav ve ödevler hazırlanıyor. Bunun gibi sebeplerden dolayı rapor çıkartmanın çok da korkulacak bir tarafı olmadığını, tam tersi çocuk için pozitif bir ayrımcılık olduğunu düşünüyorum. Bunun yanında maddi durumu

elverişli olup rapor çıkartmak isteyen aileler özel kurumlardan yararlanabiliyorlar.

VİCDANİ VE İNSANİ DEĞERLERİN YANINDA BİLGİ GEREKTİREN BİR İŞ

Veliler ilk olarak geldikleri zaman öğrenmelerle tanışmak istiyorlar. Çocuğuma kim eğitim verecek diye bilmek istiyorlar. Haklı bir yaklaşımdır.

Yeni yönetmelikle kurucu vasfı değişiyor. Diyor ki: ya en az üç sene rehabilitasyonda çalışmış olacaksın ya da meslek elemanı olacaksın. Bu meslek çok derin bir deniz aslında. Eğitim boyutu, engelli bireye bakmakla yükümlü olan aileye yaklaşım, engelli bireylere yaklaşım vs... yani tek düze bir iş değil bu. İnsani değerlerin yanında bu konuda bilgi gerektiren bir iş. Örneğin her otizmlilik çocuk aynı değil. Tek başına otizm bile geniş yelpazesi olan bir konu. Günde 8 saat 8 ayrı vaka görüyorsanız. Hepsi birbirinden çok farklı. Tanısı farklı, kültürü farklı, ailesi farklı, ailenin bilinç düzeyi farklı... Ailelerle ve okula giden öğrencilerin öğretmen ve rehberlik servisleriyle koordine olmak zorundasınız. Burada sadece çocuklar değil, veliler de eğitiyor onlar da diğer aile bireylerini eğitiyor. Mesela, sıklıkla alışveriş yaptıkları eşya çocuğunun durumunu anlatıp ona nasıl davranmaları gerektiği ile ilgili ricada bulunan velilerim oldu. Çocukların tüm sosyal çevresine kadar yayılan bir eğitim çok güzel ve hızlı sonuçlar veriyor.

ÇOCUKLARI ÖĞRETMENLER VE PSİKOLOGLARLA BİRLİKTE DEĞERLENDİRİYORUZ

Hastane raporunu çıkartmak uzun bir süreç. Birçok uzman kontrolünden geçtikten sonra hastane raporu çıkarılıyor. Hastane raporu çıkarıldıktan sonra rehabilitasyon merkezinden eğitim almak isteyenler için sıra RAM raporu çıkartmaya geliyor.

RAM raporu çıkarırken fizik tedavi öğrencileri için hastane raporunun yanında bir de FTR dediğimiz 'fizik tedavi alması uygundur' raporu almamız gerekiyor. Bu FTR dediğimiz belge ve hastane raporuyla birlikte RAM'a gidiyoruz. RAM raporu her birey için bireysel eğitim planları oluşturan, bireyin yapabildikleri yani performanslarını ve çalışması gerekenleri yani amaçlarını içeren bir eğitim raporu. Genel olarak 1 yıl süreli olan bu rapora istinaden eğitim vermeye başlıyor ve her öğrenciyi ayrı ayrı aylık olarak değerlendiriyoruz. Eğitimin başında öğrenciyi psikolog ve özel eğitim öğretmeni ile bir değerlendirmeye alıyoruz. Öğrencinin RAM'daki test ortamında verilmesi, istenileni yapmaması gibi durumların olma ihtimaline karşı, çocuğu daha iyi tanımak ve doğru bir eğitim planı oluşturmak adına eğitim raporunun yanı sıra kendi değerlendirme ve görüşlerini de dikkate alarak çalışmaya başlıyoruz. Her öğrenci için yapılan aylık performans değerlendirmelerini rapor

süresi bittiğinde tekrar RAM'a göndererek raporu kaydedilen ilerleme doğrultusunda yeniliyoruz. Yani rapor sürecine giren öğrenci ayrı ayrı 3 değerlendirme aşamasından geçiyor diyebiliriz.

PSİKOLOGLARA HAKSIZLIK

Psikologların bu alanda yeri ve işlevi büyük. Öğretmenler 40 saat, psikologlar 20 saat derse girebiliyor. Geri kalan 20 saati ise veli bilgilendirme seminerleri ve hizmet içi seminerler düzenleyerek, aile danışmanlığı ve psikolojik danışmanlık hizmeti vererek değerlendirmeleri bekleniyor.

AMA NE OLUYOR?

Öğretmen 40 saate psikolog 20 saate imza atıyor diye değerlendiriliyor. Bunun sonucunda da kötü bir tabir ama psikologun piyasası düşüyor. Dolayısıyla kendini geliştirmiş tecrübeli psikologlar düşük maaş alacakları rehabilitasyon merkezlerinde çalışmak istemiyorlar. Herkes böyle yapıyor di-

yemem ama psikologların özel eğitim alanındaki genel sıkıntısı ne yazık ki bu.

Aslında bakıldığında buradaki en önemli hizmetlerden biri belki de ilki psikolog hizmeti. Çünkü gerektiğinde özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin yaşadıkları problem ve güçlüklerin çözümünde bireyin anne ve babasıyla iş birliği içinde çalışmalar geliştirip yürütme, kaynaştırma öğrencilerinin devam ettikleri okul rehberlik servisleri ve sınıf öğretmenleriyle iş birliği yapmak, anne babalara yönelik psikolojik danışma, rehberlik ve gerektiğinde terapi hizmeti sunmak ve ya uygun yerlere yönlendirmek, hizmet içi seminerler düzenlemek, öğrenci ve aileleri tanımak adına gözlem ve değerlendirme formları oluşturup uygulamak gibi geniş bir görev tanımı var.

Psikolog aslında bizim her şeyimize koşturur. Bu görevlerin dışında 20 saatten fazla derse girdikleri de olur... Fakat bahsettiğimiz durumlardan dolayı psikologlar özel eğitim alanına kişu-yorlar diyebiliriz.

Bu alan çok güzel bir amaca hizmet ediyor. Etik davranmayan birkaç kişi yüzünden tüm kurumların karalanması gerekiyor. Sektör tabii ki denetlenmeli. Ama hem kurumları, hem devleti hem de bizlerden eğitim alan bireyleri ve aileleri gözeten, zor duruma sokmayan bir denetleme mekanizmasından yanayız. Burada en büyük görev bu işi hakkıyla yapan sektör temsilcilerine düşüyor. Bu sektörün önünün açılması, geliştirilmesi için çalışmalar yürütülmesi ve desteklenmesi gerektiğini düşünüyor ve umuyoruz.

Son olarak eklemek isterim ki hepimiz birer engelli adayıyız. Bunu düşünerek yaşıyoruz, engelli vatandaşlarımızı görmezden gelmeyelim. Yetiştirdiğimiz çocuklarımızı, sokakta bir engelli gördüğümüzde kafamızı çevirmek yerine, onlara yardım etmeyi, varlıklarından haberdar olmayı öğretilim. Engellilerin haklarına saygı duymayı, sahip çıkmayı öğrendikçe ve öğrettikçe daha bilinçli, daha mutlu bir toplum olacağımızdan hiç şüphe yok...

Burak Akyüz ile Romani, Köy Enstitüleri ve Tiyatro Eğitimi Üzerine

Şiir yazmak başka bir şey, şair olmak başka. Ülkemizde, şair olmak zor sanattır. Ancak, öyle güzel şairlerimiz var ki, yazdıklarıyla bizlere fazlasıyla tercüman olmuş, yaşadıklarıyla da kılavuz.

Orhan Veli, aynı zamanda yazdıklarını yaşayan, yaşadıklarını şiirleştiren bir "roman kahramanı" edasıyla da yaşardı. Orhan Veli'ye dair Şeref Özsoy ve Haluk Oral önemli biyografik çalışmalar yaptılar. Hakkında birçok edebiyat incelemeleri olan Orhan Veli, daha evvel bir roman kahramanı olarak karşımıza çıkmıştı.

Oyun-tiyatro kuram yazarı, dramaturg ve tiyatro eğitmeni Burak Akyüz, hayranı olduğu Orhan Veli'yi "Bella- Orhan Veli'nin Karşılıksız Aşkı" adlı çalışmasıyla bir roman kahramanı olarak da karşımıza çıkardı. Burak Akyüz'ün Öğretmenim Dergisine özel açıklamaları şöyle:

"BELLA- ORHAN VELİ'NİN KARŞILIKSIZ AŞKI"

Orhan Veli, hayatla iç içe olabilen şair. Bir ortaokul öğrencisi, bir lise öğrencisi çok kolay onunla iletişim kurabilir, okuyabilir. Ben de Orhan Veli'yle lise zamanımda tanıştım. Kötü bir lisede okuyordum, öğrenci profili ve semt açısından illegal bir durumdaydım. Orhan Veli beni o ortamdan kurtardı. Onun gibi şiirler yazmaya başladım. Yıllar ilerledikçe başka alanlara dair de yazmaya başladım. Onunla çıktığım bu yazı yazma -yani halem tutma- serüvenim yazariik bölümümü okumama da neden oldu, 9 Eylül Üniversitesi Sahne Sanatları Yazariik- Dramaturji bölümümü bitirdim. Orhan Veli'nin 2014 yılı 100 üncü yaş dönümüydü. Ben de, bana yazmayı-okumayı sevdiren bu kişiyi 100 üncü yaşında anmak, şükran sunmak için bu romanı yazmaya başladım. 2016 yılında son buldu romanım.

Aslında biyografi değil romanım, ancak kitabın büyük çoğunluğu gerçeğe yakın. Orhan Veli'nin son yıllarını, yani 46-50 yılları dönemine mercek tuttum, özellikle de Bella Eskenazi'yle kurduğu ilişkisini kitabın öznesi haline getirdim. Kitap, adı üstüne bir aşkı konu alıyor,

ancak kitabın alt başlığındaki "karşılıksız aşkı" konu alıyor. Bunun sebebi de daha doğrusu, daha gizemli olduğu için. Karşılıksız aşklar daha belleklerde. Ben, roman sürecinde şanslıydım. Bella Hanım'la tanıştım. Bu özel insanı tanımak çok onur vericiydi.

YAŞAYAN TEK KÖY ENSTİTÜLERİ HOCAMIZ

Bella Eskenazi yaşayan tek Köy Enstitüleri hocamız. Bilirsiniz, cumhuriyetimizin kuruluş felsefesine imza atan kadroların en önemli projelerinden biri de eğitimidir, Köy Enstitüleri de bu eğitim projelerinin başında gelir. Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç bu projenin başındadır. Köy Enstitülerin olduğu dönem cumhuriyet tarihimize "Türk Rönesansı" olarak adlandırılır. Ciddan de öyle. Harikülade bir oluşumdur. Düşünsenize, Anadolu'nun en ücra köşesinde çocuklar okusun, dünya klasiklerini bilsin, topraktan da kopmasın, ziraattan da haberi olsun, resimden de müzikten de, muhtemelen bir eğitim. 1938-1948 yılları arasında tam bir altın dönem. Bu enstitüler arasında Hasan- oğluhan Yüksek Köy Enstitüsü, öğretmen yetiştiren tek enstitü, diğerleri öyle değil. Bella Hanım da bu enstitüde İngilizce hocası ve aynı zamanda eskirim ve de dans derslerine de giriyor. Bakar mısınız eğitime, Anadolu'da bir köyde kurulan

"Hasanoğluhan Yüksek Köy Enstitüsü'ndeki köy çocuklarının öğrenmeye ne kadar hevesli olduğuna görüne, öğretmenliğin ne kadar sorumlu ve faydalı bir meslek olduğunu anladım. Tüm öğretmenlerin günü kutlu ve aydınlık olsun."

Bella Eskenazi

enstitüde dans ve eskirim dersleri var. Hayran olmamak mümkün değil bu eğitim sistemine. Bella Hanım, aynı zamanda edebiyat çevresi içinden biri. Eniştesi Erol Güney, dönemin önemli bir çevirmeni. Bizim şu anda okuduğumuz dünya klasikleri hep o dönemin, Hasan Ali Yücel'in Milli Eğitim Bakanı olduğu zamanların projeleri. Erol Güney de bu proje kapsamında Tercüme Bürosu'nda çalışıyor. Müthiş bir edebiyat çevresi. Sabahattin Eyüboğlu, Orhan Veli, Melih Cevdet Anday, Erol Güney... İşte Bella Hanım da böyle ortamda yaşamını sürmüştü. Tüm bu özelliklerinden, eğitici kimliğinden, bu çevrede yetişmesinden dolayı benim çok önemli biri Bella Hanım. Kendisine, kızı aracılığıyla ulaştım. Bella Hanım Barcelona'da yaşıyor artık, ancak belli zamanlar ülkeye geliyor. Tüm yaşadıklarını, Orhan Veli'ye dair çok önemli notları kendisinden edindim. Romanıma yol gösterici oldu kendisi. Orhan Veli'yi gören, şu anda yaşayan üç kişiden biri Bella Hanım. Diğerleri de Orhan Veli'nin kız kardeşi Firuzan Yolyapan ve Orhan Veli'nin Sarıyer'den mahallede arkadaşları Asım Akcan. Onlara da ayrıca teşekkür ederim.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Parıltım Yemek Genel Müdür Yardımcısı Sevgi Ermiş: ÖĞÜNLER ARASI DENGEE ÇOK ÖNEM VERİYORUZ

Geçtiğimiz sayılarımızda kapak konuğumuz olarak yer alan Necat Aydın'ın kurucusu olduğu Parıltım Yemek ile ilgili Genel Müdür Yardımcısı Sevgi Ermiş ile ilgili röportajımızın devamında Ermiş şunları söyledi:

MERKEZ MUTFAKLARIMIZDAN TAŞIMA HİZMETİ SAĞLIYORUZ

Ö.D: Taşıma mutfaklarımızda nasıl menüler oluşturuyorsunuz? Menü oluşturma sürecinizi anlatır mısınız?

S.E: "Bizim 5 adet merkez mutfağımız bulunmaktadır. Bu merkez mutfaklardan taşıma hizmeti sağlıyoruz. Hizmetler taşıma olduğu için her projeye göre ayrı üretim yapmak çok mümkün değil. Burada master (ana) menü üzerinden gidiyoruz. Et, sebze, bakliyat, tavuk, meyve dağılımına dikkat ederek; seçmeli menülerde muadiller oluşturarak, bir master menü oluşturuyoruz. Hazırladığımız master menüyü müşterilerimizle paylaşıyoruz. Eğer master menüde ana yemekler yerine kendi-

lerine alternatif üretmemizi isterlerse, bunu da değerlendirilmeye alıyoruz. Hem bizim tarafımızda bir komite hem onların tarafından bir komite bir ön çalışma yapıyor. Gıda mühendisimizin de katıldığı bir çalışma ile menünün son hali ortaya çıkıyor. Bu, taşıma mutfaklarımızla ilgili menü oluşturma şeklimiz."

Ö.D: Özellikle okul yemek hizmetlerinizde yerinde pişirme anlayışıyla hareket etmeniz sizin başarınızın altın anahtarlarından. Yerinde yemek hizmeti anlayışınızın faydaları nasıl?

S.E: "Hizmetimizin yaklaşık yüzde 90'ında yerinde pişirme. Özellikle okul projelerimizin tamamı yerinde pişirmedir. Yerinde pişirme daha çok avantaj sağlıyor; çünkü çocuklara hem sabah kahvaltısı ve hem de ikindi imkanı sağlamak gerekiyor. Dolayısıyla bir pastanenin ürünü alıp götürmekten; yerinde yapıp, çocuklara sıcak sıcak yedirmeyi tercih ediyoruz. Her şeyi okulun mutfağında üretiyoruz. Hem müşterimizi hem de çocuklarımızı memnun edecek sağlıklı menüler hazırlamak ve işimizi hep bir adım daha ileriye taşımak için çok çalışıyoruz. Bununla ilgili sürekli demolar, Ar-Ge çalışmaları ve satın almayı da dâhil ettiğimiz toplantılar yapıyoruz. Bu da işimize değer katıyor. Artık insanlar sağlıklı yemek ve menü oluşturmaları konusunda derinleştiler. Hizmet verdiğimiz müşterilerimiz de çok dikkatli ve bilinçli yaklaşıyorlar okul yemekleri konusunda. Bu nedenle dağıtım dikkat ederek, diyetisyenlerimizin de dâhil olduğu, ustanın ustalığını konuşturduğu süreçleri yaşıyoruz mutfağımızda."

ÖĞÜNLER ARASI DENGEE ÇOK ÖNEM VERİYORUZ

Ö.D: Öğünler arası dengeyi nasıl sağlıyorsunuz? Her yaş grubuna ve sınıfına aynı menüler mi oluşturunuz?

S.E: "Çocuklar sabah, öğlen ve ikindi öğününü okulda geçiriyor. Burada öğünler arası dengeye çok önem veriyoruz. Sabah kahvaltısını olabildiğince yumurtasıyla, beyaz peyniriyle, zeytinyağıyla ve mevsiminde domatesi ve salatalığıyla hazırlıyoruz."

Hatta domates veremediğimiz dönemlerde havuç veriyoruz çocuklara. Çocuklar kıtır kıtır havuç yemeği sevdikleri için sabah kahvaltısında yer verebiliyoruz. Salata bara yer veriyoruz. Öğle yemeği 4 kap artı salata bar olarak düşünebiliriz. Salata barda genelde çocukların yaşlarına göre yeme kolaylığı yaratacak şekilde doğramaya dikkat ediyoruz. Bir taraftan da çocuğun bunları öğrenmesi gerekiyor. İlkokul birinci ve ikinci sınıf öğrencisine baget tavuk verip; daha büyük öğrencilere but da verebiliyoruz. Bunun gibi dengelere dikkat ediyoruz. Öğle yemeği menüsünü, sabah kahvaltısı ve ikindide vereceğimizi atırtırmak ile dengeliyoruz. İkinci öğününe geldiğimizde sonrasında çocukların okulda kalma süreleri uzunsa, yaptığımız kek veya sandviçleri servis ediyoruz. Değilse, sağlıklı atırtırmalıklar veriyoruz. Kayısı, gün kurusu, ceviz gibi sadece sağlıklı atırtırmalıklarla çocukları ikindi öğününü geçirmelerini sağlıyoruz. Dolayısıyla gün içerisinde denge iyi kurulmuş oluyor. Buna çok dikkat ediyoruz."

Ö.D: Yemek işi yaparken hammadde kalitesi önemli olduğu kadar, bu kaliteyi korumak daha da önemli. Kaliteyi korumak adına tedarik sürecinizden bahseder misiniz? Süreç nasıl işliyor?

S.E: "Tedarikte uzman bir satın alma ekibimiz var. Ayrıca bir de kalite ekibimiz var. Tüm projeleri hem denetliyorlar hem belirli periyotlarla eğitimlerini veriyorlar. Yıllık eğitim programlarını hazırlıyorlar ve bu eğitim programlarını müşterilerimizle paylaşıyorlar. Aynı zamanda

mutfağlarımızı belirli periyotlarla denetliyorlar. Her proje ile ilgili raporlamalarımızı oluşturuyor. Hatta bizim bu raporlamalardan yola çıkarak oluşturduğumuz bir ödül sistemimiz bile var. Bunu aynı hassasiyetle tedarikçiler üzerinde de yapıyoruz. Bizim referanslarımıza giren her marka satın alma direktörümüz ve kalite sorumlumuz ile birlikte mutlaka ziyaret ediyor, değerlendiriliyor. Örneğin, aççıbaşı ekibimiz gelen pirincin mutlaka bir değerlendirmesini yapıyor. Eğer marka tedarik listemize girecekse, Ar-Ge ekibimizle beraber kararı veriyoruz. Üretimdeki değerlendirmesi de bu işi yapacak ekip tarafından yapılıyor. Listelerimize girdikten sonra da belirli periyotlarla kalite güvence departmanımızı tarafından denetleniyor. Gidiliyor, ziyaret ediyor, denetleniyor."

MUTFAKLARIMIZDA DEĞİL TAHTA KULLANMAK, TABAKLARDA BASKI BİLE İSTEMİYORUZ!

Ö.D: Sağlık, kalite ve lezzet kadar, mutfakta sağlanan hijyen de çok önemli. Bazı firmalar buna çok önem verirken, bazı firmalar ise basit görünen ama çok önemli bir konu olan mutfakta tahta kullanılmasının zararlarından bile habersiz. Bu konuda Pariltım Yemek nasıl bir yol izliyor?

S.E: "Bizim mutfağlarımızda tahta, ahşap veya cam üretim alanına girmez. Kullandığımız saattler bile kesinlikle muhafazalıdır. Ahşapları bizim gibi sık kullanımda ve toplu üretimde istenildiği şekilde dezenfekte edilebilme şansımız yok. Çekçeklerin sapı bile ahşap olmayacak. Bu konuda gıda mühendisimizin ve kalite ekibimizin talimatı var. Biz kullandığımız tabaklarda baskı bile istemiyoruz. Süt kâselerinde tatlı yapılmasından yana da değiliz. Tepsî kâğıdı kullanılmaması doğayı korumak adına önermiyoruz."

Uz. Psikolog ve Rehber
Öğretmen Burçin
Demirkan Baytar Öğretmen
ve Aileleri Uyarıyor:

Sorununu Bilmediğiniz Çocuğu Hemen Yaftalamayın!

Gerek okul öncesi öğretmenliği gerekse ilköğretim öğretmenliği, pedagojik formasyonun yanında ayrı bir donanım ve özel öğretim öğretmenliği bilgisi de gerektirmektedir. Bu gerekliliği özellikle psikolog danışman ve pedagoğlarımızın dinlerken daha da iyi anlamaktayız. Karşılaştığımız bir psikolog "bana gelen vakaların yüzde 80 i ilköğretim birinci sınıf öğretmeninden kaynaklanmakta" dediğinde mesleğimiz adına şaşırmadık ama sadece hayıflandık.

O nedenle istiyoruz ki özellikle akademik kariyer sahibi okurlarımıza seslenelim ve onların dikkatlerini çekelim.

İşte şimdi de karşımızda konusunun uzmanı psikolog ve rehber öğretmen Burçin Demirkan Baytar. Birçok öğretmenin "yaramaz" olarak yaftaladığı çocuklarımızın dikkat dağınıklığı veya eksikliği ile öğrenme güçlüğü içerisinde olabileceğinin altını çizmekte.

Öğretmenim Dergisi'nin bu sayı konuğu Burçin Demirkan Baytar'ı ve söylediklerini iyice hazmedebilme adına birkaç bölümde vereceğiz.

Bu bölümde okuduğunu anlayamama, sınav kaygısı, ebeveyn baskısı, değersizlik duygusu, dikkat dağınıklığı ve öğrenme güçlüğü.

Uzman Psikolog ve Rehber Öğretmen olan ve meslek yaşamında 18 yılı geride bırakan ve birçok insanın geleceğine dokunan Burçin Demirkan Baytar arkadaşlarımıza şu bilgileri verdi:

"Adım Burçin Demirkan Baytar. Uzman psikolog ve rehber öğretmenim. Mesleki yaşamımda 18 yıl bitti. Çocuk ve aile danışmanlığının kurucusuyum. 18 yıl hem okullarda hem de bireysel olarak danışmanlık yaparak çalıştım. Hem çocuk hem yetişkin çalışıyorum.

Sınav başarısını etkileyen temel faktörlerden birisi doğru okuma. Önemli olan çocuğun okuduğunu anlaması. Ben genelde okuduğunu anlamaya çalışarak başlıyorum. Çünkü bu durum başarıyı yüzde 60 etkiliyor. Bilgi yüzde 40 etkiliyor.

İkincisi doğru ders çalışma teknikleri. Çocuklara sınav stresinde çocukları çözdürmek başarıyı artırmaz. Sistemli az soru çözdürerek bilmediğini öğrenerek öğrenen çocuk başarılı olur. Çünkü çocuk çok soru çözmeye odaklanınca bu kez bilmediklerine bakmıyor.

SINAVA KİM GİRİYOR?

Burada kimin sınava girdiğini belirtmek gerekiyor. Öğretmen ve veli mi sınava giriyor yoksa çocuk mu sınava

giriyor? Öğretmen ve veli karışınca çocuğa psikolojik yük biniyor. Çocuk kendisini değersiz hissetmeye başlıyor. Kendini değersiz hissettiği zamanda zaten akademik ve zihinsel performans düşüyor. Bazen de anne baba ya da öğretmen kendi değersizlik duygusunu gidermek için çocuğun başarılı olmasını istiyor. Çünkü çocuk başarılı olacak diyecek ki "Vayy be!" "Bakın benim çocuğum çok akıllı." Bu durumlar çocuklarda değersizlik duygusu yaratıyor. Kişiyi zarar veriyor. Bazen sınav kaygısını çok yükseltiyor. Çocuk da bu durumda yapabileceği performansın altında kalıyor.

Bilgiyi İÇE ALAMAMA DUYGUSAL BİR TEPKİDİR. Ne kadar çok soru çözdürürseniz çözdürün eğer çocuğun duygusal meseleleri çözülememişse kafası karışık OĞRENEMEZ. O yüzden sınav başarısında öğrenme sorunlarında sadece pedagojik yaklaşım yetmiyor. Pedagojik yaklaşımla psikoterapik bakış açısı gerekiyor. Biz merkezimizde böyle bir çalışma yapıyoruz. Çocuk Aile Danışmanlığı Merkezi her yaşta bireye hitap eden farklı uzmanlık alanlarının bir araya geldiği bir merkez. Psikolojik danışmanlık, özel eğitim, duyu bütünleme, floor time, psikiyatri bunları hepsi merkezimizde mevcut.

Aile danışmanlığı merkezi deyince sanki bireylere danışmanlık vermiyormuşuz gibi anlaşılabiliyor. Oyle değil. Bireye de aileye destek veriyoruz. Bireylerin iyilik hali oluşturmaya vesile oluyoruz.

Bir özel öğretim merkezinde şöyle bir şey gördüm. Çocuk bir yaşam koçuyla çalışmış. İki yıl kadar. Otizmlili bir çocuk. Bana da konuşma terapisi için getirmişlerdi. Zaman zaman merkezle de danışmanlık veriyordum. Dil konuşma bozuklukları uzmanıyım. Ancak bunu çalışırken psikolojik alt yapısı olmadan çalışılamaz. Yapılan tüm eylemler kendi bütünlüğü içerisinde anlamlandır. Konuşmak duygusal, bilişsel bir faaliyettir. Çocuğu bu süreçte zorla konuşturmuşlar. Bunda tabii ki yaşam koçunun çok büyük etkisi var. Çocuk sorumuza cevap veriyordu. Ancak hiçbir şekilde göz kontağı kurmuyor ve sizinle yakın bir ilişkiye girmiyordu. Adeta bir robot gibiydi. Biz buna zıffofrenik kişilik yapılamaması diyoruz. Erken dönemde çocuklarda var olan bir savunma mekanizmasının bozulmasıyla artan bir durumdur. İşin alt yapısı oluşturulmadan, zorlama ile yapılan şeylerin kişiyi zarar verdiğini söyleyebilirim. Bu noktada mesleki sınır benim için çok önemli.

DİKKAT EKSİKLİĞİ

Dikkat eksikliği duygusal bir tepkidir. Tıpkı öğrenme gibi duyuyu bilgiye işle aalamama ile ilgilidir. Bir insanın içi karışıkça bu için karışık olmasının sebebi genelde aile kaynaklıdır. Günümüzde problemler artık 3-6 yaşa da dayanmıyor. 0-3'e dayanıyor. 3-6 yaşta ki problemleri halletmek kolay. Anne rahmine düştüğü andan itibaren var olan problemleri halletmek önemli. Onları halledebilecek yolları açmak önemli. Onları halledecek kişi çocuğun kendisi, ailenin kendisi ben sadece vesile oluyorum.

Bu noktada bizim yapacağımız şey 0-3 ya da 3-6 daki problemleri anlamak psikoloğun işi. Bununla birlikte öğretmen veya idareci tam bunları toparlayabileceksen, iyi bir rehber öğretmenler belki babasından almadığı

sevgiyi alacak annesinden görmediği anlayışı görecektir olduğu bir ortamda yaramaz çocuk diye etiketlenirse, dikkatinin dağınık olduğunu ve öğrenmediğini görmezse bu sefer çocuk yaramaz olarak etiketleniyor.

Aslında çocuğun meselesi **DİKKAT DAĞINKILIKLIĞI**, aslında çocuğun meselesi psikolojik sorunları olabilir. Yaramaz çocuk ile dikkat eksikliği olan durum ayırt edilmese ne oluyor? Bu sefer sınıfı değıştiriyor. Üstün zekâlı bir çocuk zekâ geriliği tanısı alıp okulu bırakabiliyor.

Dikkat eksikliği olan çocuklarda nasıl izlemek lazım? Çocuğun bir dikkat eksikliği problemi olduğunu düşünmüyorsanız, sizinle yakın ilişki kuramıyorsa, arkadaşları ile anlaşamıyorsa, afknesini kontrol edemiyorsa bu çocukta dikkat dağınıklığı olabilir. Okula gelmek istemiyorsa, bunu reddediyorsa öğrenme güçlüğü olabilir. Dikkat eksikliği ve öğrenme güçlüğü genelde birlikte gelen semptomlardır. Bazen de ayrı olabilirler. Mesela Matematik alanında çok iyi ama okuyamıyorsa bu sefer de öğrenme güçlüğü var demektir. Bu çocukların mutlaka hem pedagojik hem psikolojik eğitimi almış bir uzmanla buluşmasında fayda var. Yani çocuğa hem terepatik olarak hem de pedagojik olarak bakabilecek birisi ile buluşmasında fayda var. Ailenin harekete geçirilmesi gerekiyor. Burada eğitimcilerle çok rol düşüyor. Müdahale olmaz ise -hasbel keder okulu bitirse bile- iş hayatında sorunlar olacaktır. Çok iş değıstirecektir. Evlilik hayatı yürümecektir. Bu durumlar aileye anlatılacak aile harekete geçirilmelidir. Şayet bu arada trafikte öfkeli biri olup birini dövmezse, kazara bir arkadaşını aslında çok sevmek isterse onu yaralamazsa, ya da kendini başarısız hissettiği için okula ilgisi azalmassa gibi bir sürü sebebi var.

İŞBİRLİĞİ ÖĞRETMENİ DEĞERLİ KILAR

Özellikle sınıf öğretmenleri biraz da yazıları ileriyse her şeyi kendileri yapmayı düşünüyor. Oysa her şeyi bir

insan yapamaz. Rehberlik servisi ile işbirliği yapmalı. Bu işbirliği öğretmeni değerli kılar. Öğretmenin bu konuda öngörüsü ve algısı açık olmalıdır. Doğruyu YAPMAYA YONELTMESİ ÖĞRETMENİN BAŞARISIDIR.

Çocuk 4 yaşında anlaşılabilir bir konuşması var. Bunun duygusal karması da vardır. Bunun dört yaşında fark edilmesi ve yönlendirilmesi o çocuğun eğitim hayatı için muhteşem bir şeydir. Bunu bekletip iyice sorunlar kattermek gerek çocuk geldiği zaman bize o zaman her şey daha sor oluyor. O yüzden anaokulu öğretmenine de ilkokul öğretmenine de lise öğretmenine de çok iş düşüyor. Çünkü mesela üniversiteye gelmiş öğrenme güçlüğü olan iki defa sınavı kazanamamış olan birey artık duygusal olarak çöküşe giriyor. Böyle bir çocukla karşılaştım ben. Üçüncü senede sınavı kazandı. Kazanma sebebi neydi biliyor musunuz? Çocukta dikkat ve okuma anlama çalışması yaptık öyle kazandı. Akıllı bir çocuğu ama okuduğunu anlamıyordu. Anlamadığı için soru cevaplayamıyordu. Anne de bonyuna matematik veya fen dersi aldırıyordu. Matematik öğretmeni diyor ki; "bunun bana değışer psikoloğa ihtiyacı var." Öyle gelişimleri bana. Şimdi mühendislik bitirdi. Keşke o çocuk ilkokul bir de tanılsaydı da bitirin turnakları koparmış ve öz saygısını ciddi anlamda kaybetmiş olmasaydı? Keşke o kadar yıl maddi manevi hırpalanmasalardı. Antidepresanlara bağıvuruluyorsa. Oysa aile kendisi de değışmek ister ve yardım alırsa çoğu zaman ilaca gerek kalmaz. Hayatta beyaz ve siyah yok. Bazen bir dönem algı kullanmak gerekebilir arada griler var. O grileri çözümü sırasında anlıyoruz. Süreç içerisinde kararımızı veriyoruz.

KALEM AJANS Kurucusu NERMİN MOLLAOĞLU:

SADECE BİLİNDİK DİLLER DEĞİL, FARKLI DİLLERLE DE ÇALIŞMAYI SEVİYORUZ

Geçen sayımızda birinci bölümünü yayınladığımız Türkiye'nin en önemli telif hakları ajanslarından biri olan Nermin Mollaoğlu'nun kurmuş olduğu Kalem Ajans ve İTEF ile ilgili röportajımızın devamında Nermin Mollaoğlu'nun dergimize özel açıklamaları:

Kalem Ajans ne iş yapar diye soracak olursanız, üç işimiz var. Birincisi, Türkiye'deki yazarları yurt dışında temsil etmek. İkinci, yurt dışındaki yayıncıların Türkiye temsilciliğini yapmak. Ben alanda sadece bilindik diller değil, farklı dillerle de çalışmayı seviyoruz. Bir kütüphane oluşturuyoruz. Sadece bildik yazarların değil, geniş sayıda farklı yayıncıların bastığı kitaplardan oluşan bir iş bu. Üçüncü işimizse, İTEF (İstanbul Tanpınar Edebiyat Festivali)

İSTANBUL TANPINAR EDEBİYAT FESTİVALİ (İTEF)

İTEF, onuncu yılını yapıyoruz. Dünyada en çok bilinen, on edebiyat festivalinden birisi. Tanpınar'ı ismimize aldık. Tanpınar'la ilgili bir

bölüm muhakkak oluyor. Ama farklı yazarlara açık bir festival. Dünya edebiyatını Türkiye'de tanıtan, Türk edebiyatını dünyada tanıtan bir köprü olarak görüyoruz. Şu ana kadar dört yüzden fazla yazarı ağırladık. Uluslararası bir edebiyat festivali olsun, yabancı yazarlar Türkiye'ye gelsin ve Türk yazarlarla farklı yerlerde etkinlik yapmalarını istedik. Arka plandaki amaç, Türk yazarları daha fazla yurt dışında tanıtmak. Son yedi yıldan beri, festivale, "Profesyonel Buluşmalar" programı yapıyoruz. Bu beni çok mutlu ediyor. Dünyadaki yayıncılara açık duyuru yapıyoruz. Türk edebiyatıyla ilgilenenler başvuruyor. İstedikleri tek şey Türkiye'de bu festivale yer almak. Biz konaklama ve organizasyonu sağlıyoruz, yol paralarını kendileri ödüyor. Bu sene Moğolistan'dan bir yayıncı geldi. Beş Şehir'in artık Moğolca'sı da var. Bu çok büyük bir köprü. Ben Moğolistan'a gitmedim ama kitaplar gidiyor. Yıllar önce, İtalya'dan bir yayıncı Hakan Günday ile tanışmıştı. Şu an Hakan Günday kitapları İtalyancaya çevrildi.

Bu organizasyonu hazırlarken en büyük zorluğumuz sponsor bulmak oluyor. İnsanlar edebiyata olan yatırımı çok benimsemiyor. Organizasyon yapmakta zorluk yok. Kalem ekibi bir anda iki kat çalışıp, İTEF ekibi oluyor. Farklı lokasyonlarda, mekanlarda etkinlik yapmak istiyoruz. Biraz daha edebiyatın, kitabın ulaşılabilirliğini olmasını istiyoruz. Tanpınar Müze Kütüphanesinde masal etkinliği yaptık. Her yıl bir tema seçiyoruz. Sesler, sınırlar, hayaller gibi. İncece usulü yapıyoruz. Festivale katılanlar destek veriyor.

Norveç Edebiyatından bir yazar

geliyor, bize destek oluyor. Mesela, İsveç'ten bir yazar geldi ve İsveç'te açılış yaptık.

EDEBİYAT AJANI

Aslına bakacak olursanız bir temsilciliğini yapacağımızı kitapları seçmek için belirli bir yolumuz yok. Bir yazarımız kitabını kendi yolladı. Okudum. Kitap ve metine ilgili bir duygu. Çevirmeliyiz dedim ama düşündüğümüz gibi rağbet olmadı. Mesela Saygın Ersin'in "Pir-i Lezzet" kitabını, kitapçıda gördüm. İsmi hoşuma gitti. Son bir yılda en çok sattığımız yazar oldu. Bazan konular etkili oluyor. Bazan de çok iyi diyoruz, satılmıyor. Ben de seçebiliyorum, yayıncıların yeni çıkardıkları kitapları da gönderebiliyoruz. Bizim ekip çok iyi okuyan bir ekip.

EN İYİ EDEBİYAT AJANI ÖDÜLÜ

Ajansımızın 10 uncu kuruluş yılını da güzel bir sürpriz yaşadık. Londra Kitap Fuarı kapsamında düzenlenen Uluslararası Üstün Başarı Ödülleri'nde En İyi Edebiyat Ajansı Ödülü'nü aldık. Bu bizi çok mutlu etti. Tapmışımız için başkaları tarafından da görülmesi çok değerli. Kalem Ajans'ın onuncu yılıydı. Ödülün bu zaman denk gelmesi ayrıca güzeldi. Ben bazen erken geldi, o kadar yaşamadık diyorum ama on yıl olmuş.

ÇEVİRİ VE ÇEVİRMENLER

Biz deneyimsiz çevirmenlere de şans verilmesinden yanayız. Onların da deneyime ihtiyacı var. Mesela Tanpınar'ın "Saatleri Ayarlama Enstitüsü" kitabı iki çevirmenle çıktı.

Bunu bildiğimiz dillerde daha fazla denetleyebiliyoruz. Ama beş yıl öncesi-ne kadar Malayalam dilini bilmezken, şimdi o dilde basılan kitaplar var. Kitaplar çevrildikten sonra oradaki basınıla, okurla temasta olmak gerekiyor. Sosyal medya bu açıdan çok yardımcı. Çevirmeni seçmek bizim değil, o dildeki yayınevinin sorumluluğunda. Aynı Türkiye çevirirken de bizde geçerli. Burada benim tek önemsedigim, yayıncıyı seçmek. Güvenilebilir iyi bir yayıncı seçmek. Çeviri de bu durumda iyi olacaktır diye düşünüyoruz. Çevirmenin ilgi alanı, bilgi birikimi seçerken etkili oluyor. Ama ajans seçmez öyle bir misyonumuz yok. Biz tanıtım ve telif satışını yapıyoruz. Geri dönüşleri alıyoruz, önerilerde de bulunuyoruz. Hangisiyle çalışacağına o karar verir. Çünkü bunun bir de ekonomi boyutu var. *Hakan Günday "Daha"* romanı İngilizce yayınlandı ve çok iyi eleştiriler alıyor. Çeviriyi, Zeynep Beler yaptı, ilk çevirisi. Biz ona şans vermeseydik, güvenmeseydik olmazdı. Çok zorlandı ama kendini geliştirdi. Bundan sonrakilere daha kolay yapacak.

Sadece çok bilinen dillerde değil, bilinmeyenlerde de satmaya çalışıyoruz. Mesela *Hırvatçadan* satmak istiyoruz. Kimsesi bilmiyor biz ona çevirmen öneriyoruz. Çevirmenlerin de yazarlar gibi haklarını koruyoruz. Sözleşmede temsil ediyoruz. *Bulgarcı* bilen çevirmenimiz var, bunun orada olması gerekiyor ki, *Bulgar edebiyatına* çeviri yaparken yayıncılar bunu görmeli. İngilizce,

İtalyanca, İspanyolca çok çevirmen varmış gibi aslında çok da değil. Onlar çevirmek istedikleri kitapları söylüyorlar. Mesela *Sırbistan'ın* en çok satan yazarı şu diyorlar, biz de onları Türkiye çevirmeye çalışıyoruz. Böylece çevirmenlerin de daha fazla çeviri yapmasına yardımcı oluyor.

DİZİLERİN DE ETKİSİ VAR

Her ülke kendisine göre fuar yapıyor. Benzerlikler var ama ülkenin kültürü, yaşamı, ekonomisi, politikası o fuarın içinde oluyor. O yüzden farklı ülkelerin kitap fuarları benim için ilginç. Dünyada benden çok fuar görmüş birisi var mı bilmem. Kırk ülke ve festival oldu. Ülke ülke gezen bir ajansız. İlk kurulduğumuz zaman, Moskova'ya gittim. Ama kitap satamadık. Nedenini bilmiyorum. Son dönem ilişkiler etkili ama öncesinde de durum aynıydı. Biz Rus yazarları da tanımaya çalışıyoruz. Aynı yıl *Mısır Kitap Fuarına* da gittik. Hiç bir yayıncıyı tanımadım. Politik gelişmeler yansımaltıydı ama orada *Necip Mahfaz'un* yayıncısıyla karşılaştım, şu an çeviriler çok iyi. Bizim kitaplarımız da çevriliyor. *Arapçaya* daha hızlı ilerleme oldu. Türkiye'nin coğrafyası ve politikası etkili. Dizilerin de etkisi var.

TEDA OLMASAYDI İKİ BİN KİTAP SATAMAZDIK

On yıl önce *Kültür Bakanlığı TEDA* (Türk edebiyatını dışa açılımı) projesini oluşturdu. TEDA olmasaydı

iki bin kitap satamazdık. Bir çok ülkede bununla ilgili bir çok kurum var. Türkiye geç başlamasına rağmen iyi başladı. Ülkenin kendi kültürünü yurt dışına tanıtmak için yaptığı çalışmalar, bütün sektörü etkiliyor. *Yunus Emre Kültür Merkezleri* var. Yazarları çağırıyorlar. Tanıtıma destek oluyor. Sadece Türkiye değil, her ülke bunu yapıyor. 2007 'de *Japonya'ya Tokyo Kitap Fuarına* gittim. Hiç kitap satmadan en büyük yayıncılardan biriyle randevulaştık. Bana sorduğu soru: "Türkiye'de hangi dili konuşuyorsunuz? Yıl 2007 ve bir eğitimli Japon dana bunu sordu. Bunun yanında *Frankfurt Kitap Fuarında* bir Japon yayıncı, sizin şu yazarlarınızı duyduğum bana kitap gönderir misiniz? dedi. Bu güzel bir gelişme oldu. *Fransa'ya giden Hakan Günday* kitabının ödül aldığını görmek çok gurur verici. Birbirini tetikliyor.

2007 'de Japon'a kuzumştım ama iki yıl sonra gittim *Meksika Kitap Fuarında*, *Meksikalı* yayıncının siz hangi dili konuşuyorsunuz sorusuna esprili cevap verdim. Zamanla öğrendim. Önemli bir gelişme de İspanyolcaya kitap satmaya başladı.

Son olarak şunu söylemek isterim; kitap okuyan herkesin kendi edebiyatını yurt dışına tanıtmak için yapacağı bir şey olmalı diye düşünüyorum. Bunu kendilerine sormalar. Biz dünyayı ne kadar iyi tanırak kendimizi de o kadar iyi tanıtabiliriz. Kitap okuduğunu söyleyen birinin, ülkelerin çağdaş edebiyatını, yaşayan yazarlarını da bilmesi gerekiyor. Bu konuda çaba sarf etmeliyiz.

Gazeteci, Program Yapımcısı, Editör ve "EMİYOR MU?" kitabının yazarı Hande Birsay:

BÜYÜK KONUŞTUĞUM HER ŞEY BAŞIMA GELDİ

"Büyük konuştum, başıma geldi." Bu cümleyi, hayatının bir yerinde herkes muhakkak kullanmıştır. Bu cümle son dönemde Hande Birsay'la özdeşleşti. Hande Birsay, oğlu Kerem doğduktan sonra sosyal medyada @hليهved adıyla bir hesap açtı ve kendisi gibi aynı sorunları yaşayanlara, aynı duyguları hissedenlere bir ortak bir paylaşım alanı sundu. Bu hesap zamanla "Emiyor mu?" kitabının yazılmasına vesile oldu. Annelik sürecini "kendî çocukluğuyla da yüzleşme" olarak tanımlayan Hande Birsay'la, hem hesabından hem de "Emiyor mu?" kitabından yola çıkarak çok keyifli bir röportaj yaptık. Hande Birsay'ın dergimize özel açıklamaları şöyle:

Ö.D.: Sosyal medyadan tanıdığınız Hande Birsay kimdir? Bize kendinizi anlatır mısınız?

H.B.: Otuz iki yaşındayım. Üç yaşına yaklaşan bir oğlan çocuğu annesiyim. Üniversitede sosyoloji öğrenimi gördüm. Sadece eğitim hayatım süresince değil, öncesi / sırası ve sonrasında da sosyolojiye meraklıyım. Sosyoloji, olaylara ve bireylere daha tarafsız, daha soğukkanlı ve farklı bir perspektiften bakmayı öğretti. Üniversitede okurken ikinci sınıfta staj yaparak medya sektörüne girdim. Tempo Dergisi'nde önce stajyer sonra da muhabir olarak çalıştım. Gazete HaberTürk kurulunca oraya geçtim. Orada editör olarak çalıştım aynı zamanda gazetenin sitesine de yazılar yazdım. Bloomberg HT'de yapımcılık ve editörlük yaptım. NTV'de gece bölümünde editör ve yapımcılık yaptım. Ardından tüm pirime time programlarda çalıştım. Hamilelik süreciyle beraber program departmanına geçtim. Tarih, otomotiv ve sektör programları yaptım. Sonrasında

da bir yıl sivil toplum deneyimim oldu. Nisan ayında tam zamanlı çalışma hayatını bırakıp, editörlük ve yapımcılığa freelance olarak devam etme kararı aldım. O süreçte sosyal medyada var olan hesabıma da daha çok vakit ayırmaya başladım.

Ö.D.: Oğlunuzla beraber değişim süreci başladı diyebilir miyiz?

H.B.: Kerem'le birlikte hayatımda yeni bir yol açıldı. Annelik bana hem benzersiz yaşam deneyimleri sundu ve sunmaya da devam ediyor; hem de yazma konusuna daha da ağırlık vermeme sağladı.

Ö.D.: Doğum öncesi çocuk gelişimiyle ilgili bütün kitapları taradınız mı?

H.B.: Evet. Kitapların her yerini post-it'ledim, fosforlu kalemle çizdim. Nasıl mükemmel ve harika anne olunur hepsini öğrendim ama hayat hiç de öyle değil. Kerem premature doğdu. Odayı Küçük Prens'lerle süsleyip, yaban mersinli cookie'ler, kekler ikram ederiz derken bize büyük bir sürpriz yaptı. İkramları bırakın, oda da bebek yoktu. Bir ay yoğun bakımda kaldı. Yaşarken geçeceğini düşündüğümüz kutsal annelik miti kağımda yerle bir oldu. Olacakları kestiremediğimiz için, kendimizi kaptırmak da istemedik. Yaşayıp göreceğiz diyerek bir süreçte gir-

dik. Büyük konuşmayı Kerem'le bıraktım. Büyük konuştüğum her şey, birer birer başıma geldi. Hamilelik ve hamilelik öncesi, hatta bekârkân dışarıda kınadığım, çıkıcıklaştığım, çocuklardan ziyade her şeyin sorumlusunun ebeveynler olduğunu düşündüğüm herkesin yerinde kendimi buldum.

Ö.D.: Toplumda "anne olunca anlarsın" düşüncesi var. Bu durumda siz annenizi anladınız mı?

H.B.: Onu annemle hep konuşuyorum. Bazen evet, bazen hayır. Çünkü her annelik, her çocuk biricik bir deneyim. Ben, Kerem, annem başka insanlarız. Ne emek verdiğini görür görmez, pek çok şeyin farkına varıyorsunuz. Annemin tüm bunları nasıl tek başına başardığını hâlâ anlamış değilim. Annelik deneyimimde birçok konudaki eksiklerimi, çocukluğumdan kalan yaşayamadığım şeyleri de temiz çekme, kendi çocukluğumu temize çekmeye çalışma, gözlemleme süreci yaşıyorum. Annemle yapamadıklarımı Kerem'le yapmaya çalışıyorum. Daha çok oyun oynamak, birlikte daha çok vakit geçirebilmek, imkânlar ölçüsüne onun büyümesine daha yakından tanıklık etmek gibi...

DEVAMI GELECEK SAYIDA

T.C. MEB.
KÜÇÜKÇEKMECE ŞEHİT FETHİ SEKİN
ÖĞRETMENEVİ VE AKŞAM SANAT OKULU

**EKONOMİK
FİYATLARLA**

TÜM HALKIMIZIN HİZMETİNDEYİZ

Cennet Teras
Davet Evi & Restaurant

Misafirleriniz İçin Konaklama Hizmeti

Yemekli - Yemeksiz
Düğün & Nişan & Nikah & Sünnet & Toplantı & Mezuniyet
BÜTÜN ORGANİZASYONLARDA HİZMETİNİZDEYİZ...

Cennet Teras Davet&Evi Restaurant Bilgi: Nur Balkan 0 542 674 44 34
Yeşilova Mah. Reyhan Cad. No27 Küçükçekmece/İSTANBUL - 0212 541 05 05

USTUN YETENEK LILER

24-27
Aralık
2017

KONGRESİ

İrtibat: 0553 583 61 62
Titanic Deluxe Golf Belek
Üçkumtepesi Beşgöz Caddesi 72/1
Kadriye / Belek - Antalya

UZDER
ULUSLARARASI
www.tuzder.org

ICIE
THE INTERNATIONAL CENTRE FOR
INNOVATION IN EDUCATION